การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร
ในช่วงฤดูฝน ปี 2567
จังหวัดสมุทรปราการ

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ

สารบัญ

		หน้า
บทที่ 1	**การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2567**	**1**
	1.1 บทนำ	1
	1.2 วัตถุประสงค์	1
	1.3 หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย	1
	1.4 แนวโน้มและการประเมินสถานการณ์	4
	1.5 มาตรการรองรับฤดูฝน ปี 2567	8
	1.6 การวางแผนการจัดสรรน้ำ และการวางแผนการเพาะปลูกข้าวนาปีฤดูกาลผลิต ปี 2567	9
	1.7 กลไกการบริหาร	10
	1.8 แหล่งงบประมาณ	10
	1.9 ระยะเวลาดำเนินงาน	10
บทที่ 2	**ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดสมุทรปราการ**	**11**
	2.1 ด้านกายภาพ	11
	2.2 ด้านการปกครอง	17
บทที่ 3	**ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และการบริหารจัดการน้ำของจังหวัดสมุทรปราการ**	**19**
	3.1 ครัวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร	19
	3.2 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร	19
	3.3 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	20
	3.4 การบริหารจัดการน้ำในจังหวัดสมุทรปราการ	22
บทที่ 4	**แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2567 จังหวัดสมุทรปราการ**	**26**
	4.1 แนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัย	26
	4.2 แนวทางการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร	28
	4.3 บทบาท หน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	29
	4.4 การเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือภัยพิบัติต่าง ๆ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงฯ และแผนการปฏิบัติงาน	32
	4.5 คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2567 จังหวัดสมุทรปราการ	33
	4.6 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2567 จังหวัดสมุทรปราการ	33
	4.7 การเตรียมความพร้อมเครื่องจักรกล เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ในจังหวัดสมุทรปราการ	40
บทที่ 5	**การติดตามและรายงาน**	**41**
บทที่ 6	**การติดต่อ ประสาน ช่องทางการสื่อสาร ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ**	**42**

บทที่ 1
การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2567

****

1.1 บทนำ

ด้วยประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา เรื่อง การเริ่มต้นฤดูฝนของประเทศไทย พ.ศ. 2567 ฤดูฝนของประเทศไทยในปีนี้เริ่มต้นตั้งแต่วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2567 ซึ่งช้ากว่าปกติประมาณ 1 สัปดาห์ และคาดว่าจะสิ้นสุดประมาณกลางเดือนตุลาคม 2567 โดยปริมาณฝนรวมของทั้งประเทศในช่วงฤดูฝนปีนี้จะใกล้เคียงค่าเฉลี่ยปกติ และใกล้เคียงกับปีที่แล้ว (ปีที่แล้วในช่วงฤดูฝนปริมาณฝนรวมมากกว่าค่าเฉลี่ยปกติร้อยละ 1 ส่วนปริมาณฝนรวมทั้งปีน้อยกว่าค่าเฉลี่ยปกติร้อยละ 6) โดยในช่วงครึ่งแรกของฤดูฝน (ตั้งแต่วันเริ่มต้นถึงเดือนกรกฎาคม) ปริมาณฝนรวมส่วนใหญ่จะใกล้เคียงค่าเฉลี่ยปกติ ส่วนในช่วงครึ่งหลังฤดูฝน (เดือนสิงหาคมถึงปลายเดือนตุลาคม) ปริมาณฝนรวมส่วนใหญ่จะมากกว่าค่าเฉลี่ยประมาณ ร้อยละ 5 อนึ่งในช่วงประมาณกลางเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนกรกฎาคม ปริมาณและการกระจายของฝนมีน้อย และส่งผลให้เกิดสภาวะฝนทิ้งช่วง ซึ่งจะทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำในด้านการเกษตรในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่แล้งซ้ำซากนอกเขตชลประทาน สำหรับช่วงเดือนสิงหาคม กันยายน และตุลาคม เป็นช่วงที่มีฝนตกชุกหนาแน่นที่สุด และมีโอกาสสูงที่จะมีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านบริเวณประเทศไทย ซึ่งส่งผลให้มีฝนตกหนักถึงหนักมากในหลายพื้นที่และก่อให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก รวมทั้งน้ำล้นตลิ่งได้ในหลายพื้นที่

ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้จัดเตรียมแนวทางการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2567 เป็นการเตรียมรับสถานการณ์อุทกภัย และฝนทิ้งช่วงที่อาจจะส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตร ซึ่งอาจจะสร้างความเสียหายให้แก่ผลผลิตทางการเกษตรเป็นวงกว้างและมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติด้านการเกษตร ผลกระทบจากปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ทั้งในและนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.2 เพื่อเตรียมความพร้อมของส่วนราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูพื้นที่การเกษตรให้กลับสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

1.2.3 เพื่อเป็นประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบูรณาการงานในพื้นที่

1.3 หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

1.3.1 วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย เป็นแนวทางการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่อธิบายให้เห็นถึงลักษณะวงจรเพื่อรับมือกับภัยที่มีลักษณะการเกิดที่ยากแก่การคาดการณ์ผลที่เกิดขึ้นและอาจมีรูปแบบการเกิดไม่ซ้ำเดิม จึงไม่จำเป็นต้องมีการจัดการตามลำดับก่อนหลังเสมอไป (Non – Linear) โดยเป็นการดำเนินการในลักษณะเป็นวงรอบ (Closed Loop) อย่างต่อเนื่องและไม่สามารถแยกส่วนเฉพาะในแต่ละกระบวนการ ดังนั้น จึงเป็นการจัดการ ความเสี่ยงจากสาธารณภัยแบบองค์รวม (Holistic Approach)

เพื่อความปลอดภัยอย่างยั่งยืน ตั้งแต่การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อมการเผชิญเหตุ และการบรรเทาทุกข์ ตลอดจนการฟื้นฟูซึ่งการจัดการสาธารณภัยในแต่ละห้วงเวลาการเกิดสาธารณภัยอาจมีความคาบเกี่ยวกับ (Overlap) รวมทั้งระยะเวลาในการดำเนินการขึ้นอยู่กับความรุนแรงของภัยเป็นสำคัญ ดังแผนภาพนี้

ภาพที่ 1.1 วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

<u>ระยะก่อนเกิดภัย</u>

➢ การป้องกันและการลดผลกระทบ (Prevention & Mitigation) เป็นการดำเนินการช่วงก่อนเกิดภัยทั้งที่ใช้โครงสร้างและไม่ใช้โครงสร้าง โดยการวิเคราะห์และจัดการกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุและผลกระทบของสาธารณภัย เพื่อลดโอกาสที่สาธารณภัยจะสร้างผลกระทบต่อบุคคล ชุมชนหรือสังคม รวมถึงป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ได้แก่ การประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย การวางแผนการใช้ที่ดินการจัดทำแผนที่เสี่ยงภัย การกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยในการก่อสร้างอาคาร การเสริมสร้างความแข็งแรงของตลิ่ง การขุดลอกคูคลอง/ท่อระบายน้ำ การปรับแผนการเกษตรเพื่อกระจายความเสี่ยง เป็นต้น

➢ การเตรียมความพร้อม (Preparedness) เป็นการดำเนินการช่วงก่อนเกิดภัยเพื่อให้ประชาชนหรือชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีองค์ความรู้ ขีดความสามารถ และทักษะต่าง ๆ พร้อมที่จะรับมือกับสาธารณภัย ได้แก่ การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน การฝึกป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การเตรียมการอพยพและจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การพัฒนาคลังข้อมูลสาธารณภัยแห่งชาติ การจัดตั้งคลังสำรองทรัพยากร รวมทั้งการพัฒนาระบบและกระบวนการแจ้งเตือนภัยให้มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

ระยะเกิดภัย

➢ การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) เป็นการเผชิญเหตุและการบรรเทาทุกข์ โดยการจัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินให้เป็นไปอย่างมีมาตรฐาน โดยการจัดระบบการจัดการทรัพยากร และภารกิจความรับผิดชอบ เพื่อเผชิญเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นทุกรูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งลดความสูญเสียที่จะมีต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ทรัพยากร สภาพแวดล้อม สังคม และประเทศให้มีผลกระทบน้อยที่สุด

ระยะหลังเกิดภัย

➢ การฟื้นฟู (Recovery) เป็นการดำเนินการภายหลังจากที่ภาวะฉุกเฉินจากสาธารณภัยบรรเทาลงหรือได้ผ่านพ้นไปแล้ว เพื่อปรับสภาพระบบสาธารณูปโภค การดำรงชีวิต และความเป็นอยู่ของชุมชนที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) ตามความเหมาะสม โดยการนำปัจจัยในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยมาดำเนินการในการฟื้นฟู ซึ่งหมายรวมถึงการซ่อมสร้าง (Reconstruction) และการฟื้นสภาพ (Rehabilitation) ได้แก่ การฟื้นฟูสุขภาพผู้ประสบภัย การฟื้นฟูที่อยู่อาศัย ระบบโครงสร้างพื้นฐาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจ

1.3.2 ยุทธศาสตร์การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2564 – 2570 ได้นำกรอบนโยบายยุทธศาสตร์ กรอบแนวคิดทั้งในและต่างประเทศ แนวโน้มสถานการณ์ภัยของโลกและประเทศไทยที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งบทเรียนจากการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่ผ่านมา เพื่อนำมาทบทวนและปรับปรุง ซึ่งการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศไทยมีเป้าหมายสูงสุด คือ “การรับรู้ - การปรับตัว - ฟื้นเร็วทั่ว – อย่างยั่งยืน (Resilience)” ประกอบด้วย 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ส่วนที่ 1 การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การมุ่งเน้นลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและประยุกต์ใช้นวัตกรรมด้านสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ส่วนที่ 2 การจัดการสาธารณภัยให้มีมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน

สำหรับแนวทางปฏิบัติในการสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน หรือ สปฉ. (Emergency Support Function : ESF) เป็นเครื่องมือสนับสนุนภารกิจของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) ที่เป็นกลุ่มของส่วนงาน (Functions) ประกอบด้วย หน่วยงานที่มีภารกิจหน้าที่เหมือนกันหรือใกล้เคียงกันมาประสานการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินการ ทั้งนี้ กรณีที่มีการยกระดับการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ 3) หรือการจัดการสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4) กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติจะพิจารณาสถาปนาการสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉิน (สปฉ.) เพียงส่วนงานใดส่วนงานหนึ่งหรือหลายส่วนงานเข้าร่วมสนับสนุนการจัดการสาธารณภัยในแต่ละเหตุการณ์ขึ้นอยู่กับความจำเป็นของแต่ละเหตุการณ์และสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

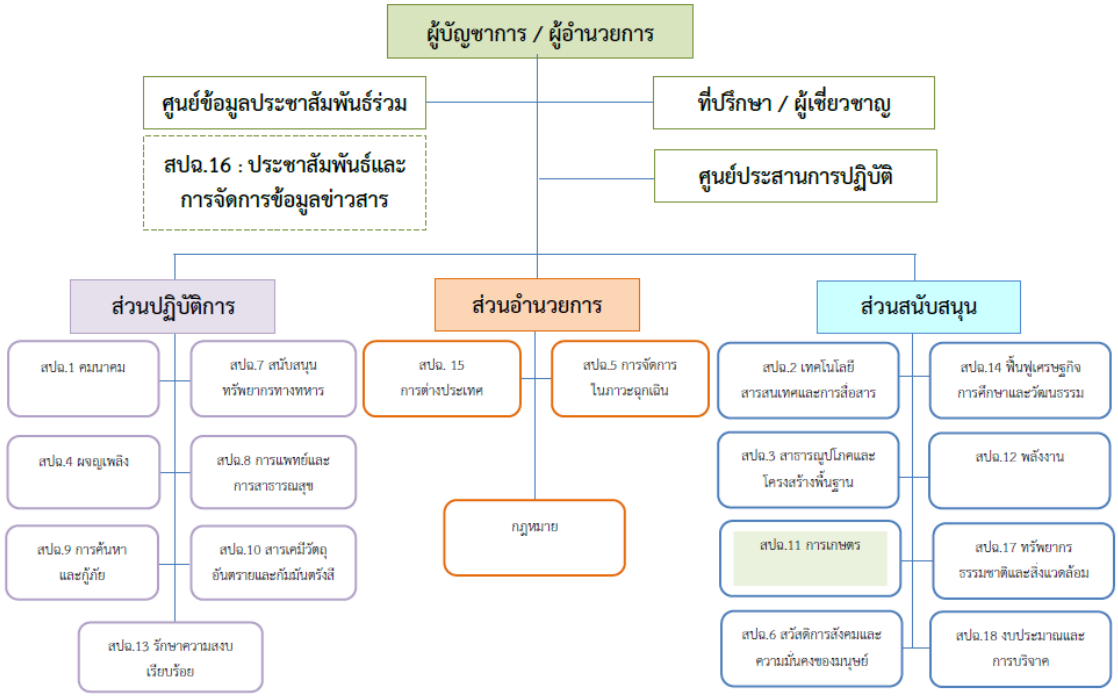

ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักด้านการเกษตร ส่วนสนับสนุน สปฉ. 11 การเกษตร โดยมีหน้าที่ ประสานการปฏิบัติเมื่อเกิดสาธารณภัยที่มีผลกระทบต่อการเกษตร ติดตาม เฝ้าระวัง ประเมินสถานการณ์ และแจ้งเตือนแก่เกษตรกร สนับสนุนทรัพยากร เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อน สำรวจและติดตามความเสียหายด้านการเกษตร รวมถึงสนับสนุนข้อมูลอื่นด้านการเกษตรและให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบด้านการเกษตร และแนวทางการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัย

1.4 แนวโน้มและการประเมินสถานการณ์

1.4.1 การคาดหมายลักษณะอากาศในช่วงฤดูฝน ปี 2567

กรมอุตุนิยมวิทยา คาดว่าในระยะ 3 เดือนนี้ คาดว่า ปริมาณฝนรวมบริเวณประเทศไทยส่วนใหญ่จะใกล้เคียงค่าปกติ ยกเว้น ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีปริมาณฝนน้อยกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 10 โดยภาคเหนือจะมีปริมาณฝนรวมประมาณ 400 - 500 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 516 มิลลิเมตร) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 500 - 600 มิลลิตเมตร (ค่าปกติ 633 มิลลิเมตร) ภาคกลาง ประมาณ 400 - 500 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 433 มิลลิตเมตร) กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประมาณ 500 - 600 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 586 มิลลิเมตร) ภาคตะวันออก ประมาณ 700 - 800 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 753 มิลลิเมตร) ภาคใต้ฝั่งตะวันออก ประมาณ 350 - 400 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 371 มิลลิเมตร) และภาคใต้ฝั่งตะวันตก ประมาณ 900 - 1,000 มิลลิเมตร (ค่าปกติ 986 มิลลิเมตร) สำหรับอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยทั้งประเทศ ส่วนใหญ่จะสูงกว่าค่าปกติประมาณ 1 องศาเซลเซียส ยกเว้น ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะสูงกว่าค่าปกติประมาณ 1.5 องศาเซลเซียส โดยจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยบริเวณประเทศไทยตอนบน 34 - 36 องศาเซลเซียส (ค่าปกติ 33.8 องศาเซลเซียส) ในขณะที่ อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยบริเวณภาคใต้ 33 - 35 องศาเซลเซียส (ค่าปกติ 32.9 องศาเซลเซียส) ส่วนอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยบริเวณประเทศไทยส่วนใหญ่จะสูงกว่าค่าปกติประมาณ 1 องศาเซลเซียส โดยอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยทั้งประเทศ 25 - 27 องศาเซลเซียส (ค่าปกติ 24.9 องศาเซลเซียส)

เดือนพฤษภาคม ปริมาณฝนรวมประเทศไทยตอนบนจะน้อยค่าปกติประมาณร้อยละ 20 ส่วนภาคใต้จะน้อยค่าปกติประมาณร้อยละ 10 โดยจะมีปริมาณฝนรวมตามภาคต่าง ๆ ดังนี้ ภาคเหนือประมาณ 120 - 160 มิลลิเมตร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 130 - 170 มิลลิเมตร ภาคกลางประมาณ 100 - 140 มิลลิเมตร ภาคตะวันออกประมาณ 140 - 180 มิลลิเมตร กรุงเทพมหานครและปริมณฑลประมาณ 190 - 230 มิลลิเมตร ภาคใต้ฝั่งตะวันออก 100 - 140 มิลลิเมตร ภาคใต้ฝั่งตะวันตกประมาณ 250 -300 มิลลิเมตร สำหรับอุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยส่วนใหญ่จะสูงกว่าค่าปกติประมาณ 1 - 1.5 องศาเซลเซียส โดยประเทศไทยตอนบนจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 37 - 39 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 25 - 27 องศาเซลเซียส ส่วนภาคใต้จะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 34 - 36 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 24 - 26 องศาเซลเซียส

เดือนมิถุนายน ปริมาณฝนรวมประเทศไทยส่วนใหญ่จะมากกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 10 ยกเว้นภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือจะใกล้เคียงค่าปกติ โดยจะมีปริมาณฝนรวมตามภาคต่าง ๆ ดังนี้ ภาคเหนือประมาณ 130 - 170 มิลลิเมตร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 180 - 220 มิลลิเมตร ภาคกลางประมาณ 130 - 170 มิลลิเมตร ภาคตะวันออกประมาณ 260 - 310 มิลลิเมตร กรุงเทพมหานครและปริมณฑลประมาณ 190 - 230 มิลลิเมตร ภาคใต้ฝั่งตะวันออก 110 - 150 มิลลิเมตร ภาคใต้ฝั่งตะวันตกประมาณ 340 - 390 มิลลิเมตร สำหรับอุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยส่วนใหญ่จะสูงกว่าค่าปกติประมาณ 1 - 1.5 องศาเซลเซียส โดยประเทศไทยตอนบนจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 36 - 38 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 26 - 28 องศาเซลเซียส ส่วนภาคใต้จะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 34 - 36 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 25 - 27 องศาเซลเซียส

เดือนกรกฎาคม ปริมาณฝนรวมบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะน้อยกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 10 ภาคกลาง ภาคตะวันออกรวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑลจะมากกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 10 ส่วนภาคใต้จะใกล้เคียงค่าปกติโดยจะมีปริมาณฝนรวมตามภาคต่าง ๆ ดังนี้ ภาคเหนือประมาณ 150 - 190 มิลลิเมตร ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 190 - 230 มิลลิเมตร ภาคกลางประมาณ 150 - 190 มิลลิเมตร ภาคตะวันออกประมาณ 280 - 330 มิลลิเมตร กรุงเทพมหานครและปริมณฑลประมาณ 180 - 220 มิลลิเมตร ภาคใต้ฝั่งตะวันออก 100 - 140 มิลลิเมตร ภาคใต้ฝั่งตะวันตกประมาณ 320 - 370 มิลลิเมตร สำหรับอุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยส่วนใหญ่จะสูงกว่าค่าปกติประมาณ 1 องศาเซลเซียส โดยประเทศไทยตอนบนจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 34 - 36 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 25 - 27 องศาเซลเซียส ส่วนภาคใต้จะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32 - 34 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 24 - 26 องศาเซลเซียส

ปรากฏการณ์เอลนีโญ - ลานีญา พ.ศ. 2567 สถานการณ์ปัจจุบัน พบว่า ปรากฏการณ์เอลโซอยู่ในสภาวะเอลนีโญกำลังอ่อน โดยอุณหภูมิผิวน้ำทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิกบริเวณเขตศูนย์สูตรมีค่าสูงกว่าค่าปกติ และระบบการหมุนเวียนบรรยากาศบริเวณบรรยากาศบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกเขตศูนย์สูตร ประกอบกับเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติและแบบจำลองเชิงพลวัตแล้ว คาดว่า ปรากฏการณ์เอนโซที่อยู่ในสภาวะเอลนีโญกำลังอ่อนนี้จะอ่อนลง และเปลี่ยนเข้าสู่สภาวะเป็นกลางในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนมิถุนายน จากนั้นมีความน่าจะเป็นร้อยละ 49 ที่จะเข้าสู่สภาวะลานีญาในช่วงเดือนมิถุนายน ถึงเดือนสิงหาคม 2567 **ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับประเทศไทย** คาดว่า ในช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนสิงหาคม 2567 ปริมาณฝนบริเวณประเทศไทยมีค่าใกล้เคียงกับค่าปกติ ส่วนอุณหภูมิจะสูงกว่าค่าปกติ

คาดหมายปริมาณฝน (มิลลิเมตร) จำนวนวันฝนตก (วัน) และเปรียบเทียบกับคาปกติ

ภาค	คาดหมาย									คาปกติ					
	พฤษภาคม 2567			มิถุนายน 2567			กรกฎาคม 2567			พฤษภาคม		มิถุนายน		กรกฎาคม	
	ปริมาณฝน (มม.)	จำนวนวัน	เทียบกับคาปกติ	ปริมาณฝน (มม.)	จำนวนวัน	เทียบกับคาปกติ	ปริมาณฝน (มม.)	จำนวนวัน	เทียบกับคาปกติ	ปริมาณฝน (มม.)	จำนวนวัน	ปริมาณฝน (มม.)	จำนวนวัน	ปริมาณฝน (มม.)	จำนวนวัน
เหนือ	120-160	11-14	ต่ำกว่าคาปกติ 20%	130-170	16-19	ใกล้เคียงคาปกติ	150-190	17-20	ต่ำกว่าคาปกติ 10%	173.3	14.9	153.3	17.2	189.6	19.6
ตะวันออกเฉียงเหนือ	130-170	12-15	ต่ำกว่าคาปกติ 20%	180-220	14-17	ใกล้เคียงคาปกติ	190-230	16-19	ต่ำกว่าคาปกติ 10%	191.5	15.0	198.8	15.7	242.8	17.9
กลาง	100-140	11-14	ต่ำกว่าคาปกติ 20%	130-170	14-17	สูงกว่าคาปกติ 10%	150-190	15-18	สูงกว่าคาปกติ 10%	147.2	14.0	133.6	15.3	152.1	16.9
ตะวันออก	140-180	12-15	ต่ำกว่าคาปกติ 20%	260-310	15-18	สูงกว่าคาปกติ 10%	280-330	16-19	สูงกว่าคาปกติ 10%	205.3	15.0	259.1	17.1	289.0	17.6
ใต้ฝั่งตะวันออก	100-140	11-14	ต่ำกว่าคาปกติ 10%	110-150	12-15	สูงกว่าคาปกติ 10%	100-140	13-16	ใกล้เคียงคาปกติ	132.6	13.4	118.7	13.8	119.6	14.8
ใต้ฝั่งตะวันตก	250-300	17-20	ต่ำกว่าคาปกติ 10%	340-390	17-20	สูงกว่าคาปกติ 10%	320-370	18-21	ใกล้เคียงคาปกติ	300.6	19.6	335.5	18.8	349.4	19.6
กรุงเทพฯ และปริมณฑล	150-190	12-15	ต่ำกว่าคาปกติ 20%	190-230	15-18	สูงกว่าคาปกติ 10%	180-220	16-19	สูงกว่าคาปกติ 10%	207.1	15.0	195.8	16.4	183.4	17.2

ศูนย์ภูมิอากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา www.climate.tmd.go.th

1.4.2 สภาพน้ำ

1) สภาพน้ำท่าในประเทศไทย

ปริมาณน้ำท่าในประเทศไทยทั้ง 22 ลุ่มน้ำ มีปริมาณน้ำท่าโดยธรรมชาติเฉลี่ยทั้งปีรวม 211,787 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูฝน 181,680 ล้านลูกบาศก์เมตร (85.8%) และเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูฝน 30,107 ล้านลูกบาศก์เมตร (14.2%) ประกอบด้วย

- ปริมาณน้ำท่าในภาคเหนือ 43,076 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูฝน 34,238 ล้านลูกบาศก์เมตร (79.5%) และเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูฝน 8,838 ล้านลูกบาศก์เมตร (20.5%)
- ปริมาณน้ำท่าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 57,805 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูฝน 52,719 ล้านลูกบาศก์เมตร (91.2%) และเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูฝน 5,088 ล้านลูกบาศก์เมตร (8.8%)
- ปริมาณน้ำท่าในภาคกลาง 24,672 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูฝน 21,210 ล้านลูกบาศก์เมตร (86.0%) และเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูฝน 3,462 ล้านลูกบาศก์เมตร (14.0%)
- ปริมาณน้ำท่าในภาคตะวันออก 22,890 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูฝน 20,365 ล้านลูกบาศก์เมตร (89.0%) และเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูฝน 2,525 ล้านลูกบาศก์เมตร (11.0%)
- ปริมาณน้ำท่าในภาคใต้ 63,344 ล้านลูกบาศก์เมตร แยกเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูฝน 53,147 ล้านลูกบาศก์เมตร (83.9%) และเป็นปริมาณน้ำท่าในช่วงฤดูฝน 10,195 ล้านลูกบาศก์เมตร (16.1%)

ปริมาณน้ำท่า ณ สถานีต่างๆ ในลุ่มน้ำที่สำคัญ ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2567 ลุ่มน้ำในภาคเหนือและภาคกลาง (ลุ่มน้ำปิง ลุ่มน้ำวัง ลุ่มน้ำยม ลุ่มน้ำน่าน และลุ่มน้ำเจ้าพระยา) เช่น สถานี P.17 บ้านท่างิ้ว อ.บรรพตพิสัย จ.นครสวรรค์ สถานี Y.1C สะพานบ้านน้ำโค้ง อ.เมือง จ.แพร่ สถานี N.1 หน้าสำนักงานป่าไม้ อ.เมือง จ.น่าน มีปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย ลุ่มน้ำในภาคตะวันออก (ลุ่มน้ำบางปะกง) และลุ่มน้ำในภาคใต้ (ลุ่มน้ำท่าตะเกา) มีปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

2) สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ (ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2567)

- สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาตรน้ำในอ่างฯ 41,765 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 55 (ปริมาตรน้ำใช้การได้ 17,825 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 34) ปริมาตรน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2566 (44,009 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 58) น้อยกว่าปี 2566 จำนวน 2,244 ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 11.67 ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 130.76 ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถรับน้ำได้อีก 34,572 ล้านลูกบาศก์เมตร
- สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาตรน้ำในอ่างฯ 39,240 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 55 (ปริมาตรน้ำใช้การได้ 15,701 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 33) ปริมาตรน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2566 (41,324 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 58) น้อยกว่าปี 2566 จำนวน 2,085 ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 8.87 ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 118.49 ล้านลูกบาศก์เมตร สามารถรับน้ำได้อีก 31,686 ล้านลูกบาศก์เมตร ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2567 ถึง 1 พฤษภาคม 2567 ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ สะสม จำนวน 2,221 ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำระบายสะสม จำนวน 15,084 ล้านลูกบาศก์เมตร

- อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดกลางที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมชลประทาน มีจำนวนทั้งสิ้น 435 แห่ง ปริมาณน้ำที่ความจุระดับเก็บกักทั้งหมด 5,411 ล้านลูกบาศก์เมตร ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2567 มีปริมาตรน้ำรวมทั้งสิ้น 2,525 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 47 ของปริมาณน้ำที่ระดับเก็บกัก สามารถรับน้ำได้อีก 2,886 ล้านลูกบาศก์เมตร

1.5 มาตรการรองรับฤดูฝน ปี 2567

ตามที่มติคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2567 เห็นชอบมาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2567 เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ทันต่อสถานการณ์ ดังนี้

1) คาดการณ์ชี้เป้าและแจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและพื้นที่เสี่ยงฝนทิ้งช่วง (มี.ค. 67 เป็นต้นไป)

2) ทบทวน ปรับปรุง เกณฑ์บริหารจัดการน้ำในแหล่งน้ำ อาคารควบคุมบังคับน้ำอย่างบูรณาการในระบบลุ่มน้ำ และกลุ่มลุ่มน้ำ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

3) เตรียมความพร้อมเครื่องจักร เครื่องมือ อาคารชลศาสตร์ ระบบระบายน้ำโทรมาตร บุคลากรประจำพื้นที่เสี่ยง และศูนย์อพยพให้สามารถรองรับสถานการณ์ในช่วงน้ำหลากและฝนทิ้งช่วง (ช่วงฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

4) ตรวจสอบพร้อมติดตามความมั่นคงปลอดภัย คันกั้นน้ำ ทำนบ พนังกั้นน้ำ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

5) เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำของทางน้ำอย่างเป็นระบบ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

6) ซักซ้อมแผนเผชิญเหตุตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัยและฟื้นฟูสภาพให้กลับสู่สภาพปกติ (ตลอดช่วงฤดูฝน)

7) เร่งพัฒนาและเก็บกักน้ำในแหล่งน้ำทุกประเภทช่วงปลายฤดูฝน (ภายใน พ.ค. - พ.ย. 67)

8) สร้างความเข้มแข็งเครือข่ายภาคประชาชนในการให้ข้อมูลสถานการณ์ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

9) การสร้างการรับรู้ศูนย์บริการข้อมูลสถานการณ์น้ำ และประชาสัมพันธ์ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

10) ติดตามประเมินผลปรับมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย (ตลอดช่วงฤดูฝน)

ภาพที่ 1.2 มาตรการรองรับฤดูฝน ปี 2567

1.6 การวางแผนการจัดสรรน้ำ และการวางแผนการเพาะปลูกข้าวนาปีฤดูกาลผลิต ปี 2567

1.6.1 ลุ่มน้ำเจ้าพระยา

ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2567 อ่างเก็บน้ำภูมิพล และอ่างเก็บน้ำสิริกิติ์ มีปริมาณน้ำใช้การได้รวมกัน ประมาณ 4,160 ล้านลูกบาศก์เมตร อ่างเก็บน้ำป่าสักชลสิทธิ์ มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 157 ล้านลูกบาศก์เมตร อ่างเก็บน้ำแควน้อยบำรุงแดน มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 243 ล้านลูกบาศก์เมตร สำหรับเป้าหมายการปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทานพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ตั้งแต่ท้ายอ่างเก็บน้ำภูมิพลและอ่างเก็บน้ำสิริกิติ์ ประมาณ 9.6 ล้านไร่ ประกอบด้วย ข้าวนาปี ประมาณ 8.09 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก ประมาณ 0.15 ล้านไร่ อ้อย ประมาณ 0.63 ล้านไร่ ไม้ผล-ไม้ยืนต้น ประมาณ 0.36 ล้านไร่ บ่อปลา-บ่อกุ้ง ประมาณ 0.32 ล้านไร่ และอื่น ๆ ประมาณ 0.07 ล้านไร่ โดยมีความต้องการใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูกและกิจกรรมการใช้น้ำต่าง ๆ เป็นปริมาณน้ำประมาณ 10,080 ล้านลูกบาศก์เมตร

1.6.2 ลุ่มน้ำในภาคตะวันออก (ลุ่มน้ำบางปะกง, ลุ่มน้ำโตนเลสาบ, ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก)

ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2567 อ่างเก็บน้ำขุนด่านปราการชล มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 38 ล้านลูกบาศก์เมตร อ่างเก็บน้ำคลองสียัด มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 13 ล้านลูกบาศก์เมตร อ่างเก็บน้ำบางพระ มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 31 ล้านลูกบาศก์เมตร อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 74 ล้านลูกบาศก์เมตร อ่างเก็บน้ำประแสร์ มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 118 ล้านลูกบาศก์เมตร อ่างเก็บน้ำนฤบดินทรจินดา มีปริมาณน้ำใช้การได้ประมาณ 93 ล้านลูกบาศก์เมตร สำหรับเป้าหมายการปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทานพื้นที่ลุ่มน้ำในภาคตะวันออก มีพื้นที่รวมกันประมาณ 2.74 ล้านไร่ ประกอบด้วย ข้าวนาปีประมาณ 1.57 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก ประมาณ 39,388 ไร่ อ้อย ประมาณ 3,297 ไร่ ไม้ผล-ไม้ยืนต้น ประมาณ 0.53 ล้านไร่ บ่อปลา-บ่อกุ้ง ประมาณ 0.56 ล้านไร่ และอื่น ๆ ประมาณ 55,456 ไร่ โดยมีความต้องการใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูกและกิจกรรมการใช้น้ำต่าง ๆ เป็นปริมาณน้ำประมาณ 3,324 ล้านลูกบาศก์เมตร

1.6.3 การวางแผนการเพาะปลูกข้าวนาปีฤดูกาลผลิต ปี 2567

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ อยู่ระหว่างเสนอคณะอนุกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติด้านการผลิตพิจารณาพื้นที่เป้าหมายส่งเสริมการปลูกข้าว ปีการผลิต 2567/68 จำนวน 67.816 ล้านไร่ แบ่งเป็น รอบที่ 1 พื้นที่ 59.850 ล้านไร่ และรอบที่ 2 พื้นที่ 7.966 ล้านไร่

1) พื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปีในเขตชลประทาน

ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ปริมาณน้ำต้นทุนในเขื่อนหลัก 4 แห่ง ประกอบด้วย เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2567 มีปริมาณน้ำใช้การได้ 4,560 ล้านลูกบาศก์เมตร เป้าหมายการปลูกข้าวนาปีพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ประมาณ 8.09 ล้านไร่ โดยแยกพื้นที่เป็น 2 ส่วน คือ

1.1) ตอนบนของลุ่มเจ้าพระยาใหญ่ (ตั้งแต่จังหวัดนครสวรรค์ขึ้นไป)

- พื้นที่ลุ่มต่ำทุ่งบางระกำ 0.382 ล้านไร่ โดยแบ่งพื้นที่เพาะปลูก 0.265 ล้านไร่ เริ่มส่งน้ำทำการเพาะปลูกตั้งแต่ 1 เมษายน 2567 เป็นต้นไป ส่วนพื้นที่ที่เหลือ 0.117 ล้านไร่ จะเพาะปลูกเมื่อกรมอุตุนิยมวิทยาประกาศเข้าสู่ฤดูฝน มีฝนตกสม่ำเสมอและมีปริมาณน้ำในพื้นที่เพียงพอ

- พื้นที่ดอน 1.108 ล้านไร่ เพาะปลูกเมื่อกรมอุตุนิยมวิทยาประกาศเข้าสู่ฤดูฝน มีฝนตกสม่ำเสมอและมีปริมาณน้ำในพื้นที่เพียงพอ โดยใช้น้ำฝนเป็นหลักเสริมด้วยน้ำท่าและน้ำชลประทาน

1.2) ตอนล่างของลุ่มเจ้าพระยาใหญ่ (ตั้งแต่จังหวัดนครสวรรค์ลงมา)

- พื้นที่ลุ่มต่ำ พื้นที่ 1.15 ล้านไร่ เริ่มทำการเพาะปลูกเมื่อกรมอุตุนิยมวิทยาประกาศเข้าสู่ฤดูฝน มีฝนตกสม่ำเสมอและมีปริมาณน้ำในพื้นที่เพียงพอ

- พื้นที่ดอน 5.45 ล้านไร่ เริ่มเพาะปลูกเมื่อกรมอุตุนิยมวิทยาประกาศเข้าสู่ฤดูฝนมีฝนตกสม่ำเสมอและมีปริมาณน้ำในพื้นที่เพียงพอ โดยใช้น้ำฝนเป็นหลักเสริมด้วยน้ำท่าและน้ำชลประทาน

2) พื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปีนอกเขตชลประทาน

แนะนำให้เกษตรกรทำการเพาะปลูกตามฤดูกาลปกติ เมื่อเข้าช่วงฤดูฝนตกชุก ทั้งนี้ในพื้นที่ภาคใต้ (ฝั่งตะวันออก) ฤดูฝนจะแตกต่างจากภาคอื่นแนะนำให้เกษตรกรทำการเพาะปลูกตามฤดูกาลปกติ ประมาณเดือนตุลาคม 2567

1.7 กลไกการบริหาร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารจัดการเกี่ยวกับภัยพิบัติด้านการเกษตรส่วนภูมิภาค โดยศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด ซึ่งมีผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เขตตรวจราชการที่รับผิดชอบเป็นผู้อำนวยการศูนย์ เกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นรองผู้อำนวยการศูนย์ และหัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นเลขานุการศูนย์ ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ คณะอนุกรรมการฯ และศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประสานข้อมูลและการปฏิบัติกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (ปภ.) และคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ/คณะอนุกรรมการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ สำหรับส่วนภูมิภาค ให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดประสานข้อมูลและการปฏิบัติกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด/อำเภอ เพื่อให้การช่วยเหลือเกษตรกรและพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาอุทกภัย

1.8 แหล่งงบประมาณ

งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ 2567 ของหน่วยงาน

งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น

เงินทดรองราชการ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการ พ.ศ. 2562

สินเชื่อกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

สินเชื่อธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

1.9 ระยะเวลาดำเนินงาน

ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - เดือนตุลาคม 2567

บทที่ 2
ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดสมุทรปราการ

****

2.1 ด้านกายภาพ

2.1.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

1) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดสมุทรปราการตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา โดยอยู่ตอนปลายสุดของแม่น้ำเจ้าพระยาและเหนืออ่าวไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ 13 - 14 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 - 101 องศาตะวันออก มีเนื้อที่ประมาณ 1,004.092 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 627,557.50 ไร่ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ เป็นระยะทางประมาณ 30 กิโลเมตร

2) อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดกับกรุงเทพมหานคร (เขตลาดกระบัง และพระโขนง) ระยะทาง 55.00 กิโลเมตร

ทิศใต้ ติดกับอ่าวไทย (พื้นที่ชายฝั่งทะเล) ระยะทาง 47.20 กิโลเมตร

ทิศตะวันออก ติดกับจังหวัดฉะเชิงเทรา ระยะทาง 42.60 กิโลเมตร

ทิศตะวันตก ติดกับกรุงเทพมหานคร (เขตบางขุนเทียน) ระยะทาง 34.20 กิโลเมตร

ภาพที่ 2.1 แผนที่จังหวัดสมุทรปราการ

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรปราการ

3) สภาพพื้นที่

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่าน ไม่มีภูเขา ไม่มีพื้นที่ป่าไม้ (ป่าบก) มีแต่ป่าชายเลน ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

3.1) บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณทั้งสองฝั่งเป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การทำนา ทำสวน และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ แต่ปัจจุบันพื้นที่บางส่วนได้เปลี่ยนไปเป็นโรงงาน ที่อยู่อาศัย และเขตพาณิชยกรรม ตามสภาพสภาวะเศรษฐกิจด้านการค้า การลงทุน และชุมชนเมืองที่เกิดขึ้นใหม่

3.2) บริเวณตอนใต้ติดชายทะเล เป็นบริเวณที่ได้รับอิทธิพลของน้ำทะเลท่วมถึง ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม เป็นดินเหลวลุ่ม เหมาะแก่การทำป่าจาก ป่าชายเลน และการเพาะเลี้ยงสัตว์ชายฝั่ง

3.3) บริเวณที่ราบตอนเหนือและตะวันออก บริเวณนี้เป็นที่ราบกว้างใหญ่ สำหรับระบายน้ำและเก็บกักน้ำ อำนวยประโยชน์ในด้านการชลประทาน การทำนา การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของสนามบินสุวรรณภูมิ และมีธุรกรรมที่ต่อเนื่องเชื่อมโยงหรือ Supply Chain ทั้งด้านการค้า การลงทุน ภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรมแปรรูป กิจกรรม Logistics และอสังหาริมทรัพย์ ฯลฯ

4) ลักษณะดิน

4.1) ลักษณะดิน แบ่งออกเป็น 6 กลุ่มชุดดิน (หน่วยที่ดิน) ดังนี้

(1) กลุ่มชุดดินที่ 2 เป็นกลุ่มชุดดินเหนียวที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมระหว่างตะกอนลำน้ำและตะกอนทะเล บริเวณที่ราบลุ่มที่เป็นน้ำกร่อยอยู่ห่างจากทะเลไม่มากนัก มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน ดินลึกมาก การระบายน้ำไม่ดี เมื่อดินแห้งจะแตกระแหงเป็นร่องลึกโดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง และมีรอยถูไถลในดิน สีดินส่วนใหญ่จะเป็นสีเทาหรือสีเทาแก่ตลอด มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือแดงปะปนตลอดชั้นดิน อาจพบผลึกยิปซั่มเล็กน้อย ดินเป็นกรดจัด ค่าพีเอช (pH) 4.5 - 5.0 พบชั้นดินเหนียวสีเทาที่มีจุดประสีเหลืองของสารจาโรไซต์ หรือชั้นดินกรดกำมะถันที่เป็นกรดรุนแรงลึกกว่า 100 เซนติเมตร ทับถมอยู่บนชั้นดินเลนตะกอนน้ำทะเลที่มีสีเทาปนเขียว ดินเป็นกรดรุนแรงมาก ค่าพีเอช (pH) ต่ำกว่า 4.0 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง

ปัจจุบันพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ทำนา บางแห่งยกร่องปลูกไม้ยืนต้นและไม้ผลบางชนิด นอกฤดูทำนาบางบริเวณอาจใช้ปลูกพืชไร่ เช่น พืชตระกูลถั่วต่าง ๆ บางแห่งถูกปล่อยทิ้งร้าง

ปัญหาหลักในการใช้ประโยชน์ดิน ได้แก่ ดินเป็นกรดรุนแรงทำให้ผลผลิตต่ำ จำเป็นต้องใส่วัสดุปูนเพื่อลดความเป็นกรดลง

(2) กลุ่มชุดดินที่ 3 เป็นกลุ่มชุดดินเหนียวที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมระหว่างตะกอนลำน้ำและตะกอนทะเล บริเวณที่ราบลุ่มที่เป็นน้ำกร่อยอยู่ห่างจากทะเลไม่มากนัก มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน ดินลึกมาก การระบายน้ำไม่ดี เมื่อดินแห้งจะแตกระแหงเป็นร่องลึกโดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง และมีรอยถูไถลในดิน ดินบนมีสีดำ ส่วนดินล่างมีสีเทาหรือสีน้ำตาลอ่อน มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาล อาจพบจุดประสีแดงปะปน หรือพบผลึกยิปซั่ม ดินเป็นกลางถึงด่างปานกลาง ค่าพีเอช (pH) 7.0 - 8.5 ทับถมอยู่บนตะกอนทะเลสีเขียวมะกอกที่ความลึกประมาณ 100 - 150 เซนติเมตรจากผิวดิน และพบเปลือกหอยปน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง

ปัจจุบันพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ทำนา หรือยกร่องปลูกพืชผักหรือผลไม้ ซึ่งไม่ค่อยจะมีปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน แต่ถ้าเป็นที่ลุ่มมาก ๆ จะมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมในฤดูฝน หรือถ้าหากอยู่ในบริเวณที่มีอิทธิพลของน้ำทะเลขึ้น-ลงอยู่ในรอบปีอาจพบปัญหาดินเค็มบ้าง

(3) กลุ่มชุดดินที่ 8 เป็นกลุ่มชุดดินที่ถูกยกร่อง มีลักษณะของดินตอนบนทับถมเป็นชั้น ๆ จากการขุดดินในร่องขึ้นมาถมบนคันดินเพื่อใช้ปลูกพืชและไม่ให้น้ำท่วมถึง ส่วนใหญ่พบบริเวณที่ราบลุ่มที่มีน้ำท่วมสูงหรือที่ลุ่มใกล้ทะเล การระบายน้ำดีปานกลาง เนื้อดินเป็นกลุ่มดินเหนียว การระบายน้ำดีปานกลาง ดินล่างมีสีเทา บางแห่งมีเปลือกหอยปะปนอยู่ด้วย ส่วนใหญ่เกษตรกรได้ทำการขุดยกร่องเพื่อทำการปลูกพืชผลต่าง ๆ มาเป็นเวลานาน ทำให้สภาพผิวดินเดิมเปลี่ยนแปลงไปมาก มีการปรับปรุงดิน

อยู่เสมอ ดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง ค่าพีเอช (pH) 6.0 - 7.0 ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง

ดินในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ได้รับการปรับปรุงบำรุงดินเป็นอย่างดี จึงถือว่าไม่มีปัญหาแต่ประการใดในเรื่องคุณภาพของดิน ยกเว้นดินตามชายทะเลบางแห่งซึ่งยกร่องใหม่อาจมีปัญหาเรื่องความเค็ม รวมถึงดินบริเวณที่ลุ่มในกลุ่มอื่น ๆ ที่เริ่มพัฒนาพื้นที่โดยการยกร่องและทำคันดินอาจจะยังมีการปรับปรุงบำรุงดินไม่ดีพอ

(4) กลุ่มชุดดินที่ 9 เป็นกลุ่มชุดดินเปรี้ยวจัดและเป็นดินเค็มที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมระหว่างตะกอนลำน้ำและตะกอนทะเลบริเวณที่ราบลุ่มที่เป็นน้ำกร่อยหรือน้ำทะเลซึ่งจะมีน้ำทะเลท่วมเป็นครั้งคราว ดินลึกมาก การระบายน้ำไม่ดี เนื้อดินบนเป็นดินเหนียวสีเทา มีจุดประสีเหลืองหรือสีแดงปะปน และพบชั้นดินที่เป็นกรดรุนแรงมาก ค่าพีเอช 4.0 หรือต่ำกว่า ซึ่งมีจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารจาโรไซด์อยู่ในระดับตื้นกว่า 50 เซนติเมตรจากผิวดิน ดินล่างเป็นดินเลนสีเทาหรือสีเทาปนเขียว และมีเศษพืชที่กำลังเน่าเปื่อยปะปนอยู่ด้วย ดินเป็นกลางถึงด่างปานกลาง ค่าพีเอช 7.8 - 8.5 แต่มีศักยภาพเป็นกรดรุนแรง หากขุดเอาดินเลนขึ้นมาถมทับดินบนจะทำให้ดินเลนมีความเป็นกรดรุนแรงมากขึ้น ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินเป็นกรดรุนแรงมาก และเป็นดินเค็ม ต้องการการแก้ปัญหาทั้งความเป็นกรดและความเค็มจึงจะนำมาใช้ปลูกพืชได้ ซึ่งต้องลงทุนสูงมาก ควรฟื้นฟูสภาพป่าชายเลนเพื่อเป็นแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำและป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

(5) กลุ่มชุดดินที่ 12 เนื่องจากกลุ่มชุดดินนี้เป็นกลุ่มชุดดินเลนเค็มที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนทะเลบริเวณที่ราบน้ำทะเลท่วมถึงและบริเวณชะวากทะเลดินลึกมาก การระบายน้ำไม่ดี มีน้ำทะเลแช่ขัง เป็นดินเลนเละ เนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง พบเศษรากพืชปะปนจำนวนมาก ดินบนมีสีดำปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลเล็กน้อย ส่วนดินล่างเป็นดินเลนสีเทาปนเขียว ดินเป็นกลางถึงด่างปานกลาง มีค่าพีเอช (pH) 7.0 - 8.5 มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง

ปัจจุบันพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าชายเลน มีทั้งที่เป็นป่าเสื่อมโทรมและป่าสมบูรณ์ ซึ่งบางแห่งเปลี่ยนสภาพมาเป็นบ่อเลี้ยงปลา เลี้ยงกุ้ง หรือทำนาเกลือ

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เป็นดินเลนไม่มีโครงสร้าง และเป็นดินเค็มมีน้ำทะเลท่วมถึง จึงไม่เหมาะที่จะใช้ปลูกพืช ควรรักษาหรือฟื้นฟูสภาพป่าชายเลน

(6) กลุ่มชุดดินที่ 13 เป็นกลุ่มชุดดินเลนเค็มที่มีกรดกำมะถันแฝง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนทะเลบริเวณที่ราบน้ำทะเลท่วมถึงและบริเวณชะวากทะเลดินลึกมาก การระบายน้ำไม่ดี มีน้ำทะเลแช่ขัง เป็นดินเลนเละ เนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ดินบนมีสีดำปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลเล็กน้อย ส่วนดินล่างเป็นดินเลนสีเทาแก่หรือสีเทาปนเขียว พบเศษรากพืชปะปนเป็นจำนวนมาก เป็นดินที่มีสารประกอบกำมะถันปะปนอยู่มาก ในสภาวะปกติที่ดินมีน้ำแช่ขัง ดินจะเป็นกลางหรือเป็นด่างปานกลาง ค่าพีเอช (pH) 7.0 - 8.5 เมื่อระบายน้ำออกไปหรือขุดดินล่างขึ้นมาถมตอนบน สารประกอบกำมะถันจะแปรสภาพปลดปล่อยกรดกำมะถันออกมา ทำให้ดินเป็นกรดจัดมากหรือกรดรุนแรง ค่าพีเอช (pH) ต่ำกว่า 4.5

พื้นที่ส่วนใหญ่ของดินนี้เป็นพื้นที่ป่าชายเลน แต่ปัจจุบันมีพื้นที่จำนวนมากที่ดัดแปลงมาใช้ทำนากุ้ง เลี้ยงปลา หรือทำนาเกลือ การทำนากุ้งหรือเลี้ยงปลาถ้าไม่มีการจัดการที่เหมาะสม ผลผลิตมักลดลงอย่างรวดเร็วเนื่องจากการเกิดกรดและเกิดสารพิษบางอย่าง เช่น ก๊าซไข่เน่า เป็นต้น

4.2) ชุดดินที่สำคัญ

(1) ชุดดินบางน้ำเปรี้ยว (Bang Nam Priaoseries : Bp) กลุ่มชุดดินที่ 2 เกิดจากตะกอนลำน้ำกร่อยพามาทับถมอยู่บนที่ลุ่มน้ำเคยท่วมถึง สภาพพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0 - 1 เปอร์เซ็นต์

(2) ชุดดินสมุทรปราการ (Samut Prakan Series: Sm) กลุ่มชุดดินที่ 3 เกิดจากตะกอนทะเลผสมกับตะกอนลำน้ำในพื้นที่ราบลุ่มน้ำขึ้นถึง สภาพพื้นที่ราบเรียบ มีความลาดชัน 0 - 1 เปอร์เซ็นต์

(3) ชุดดินบางกอก (Bangkok Series: Bk) กลุ่มชุดดินที่ 3 เกิดจากตะกอนน้ำทะเลผสมกับตะกอนลำน้ำซึ่งพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย สภาพพื้นที่ราบเรียบ มีความลาดชัน 0 - 1 เปอร์เซ็นต์

(4) ชุดดินบางปะกง (Bang Pakong Series: Bpg) กลุ่มชุดดินที่ 13 เกิดจากตะกอนน้ำทะเลพามาทับถมอยู่บนที่ลุ่มน้ำทะเลท่วมถึง สภาพพื้นที่ราบเรียบ มีความลาดชัน 0 - 1 เปอร์เซ็นต์

(5) ชุดดินบางปะกง (Bang Pakong Series: Bpg) กลุ่มชุดดินที่ 13 เกิดจากตะกอนน้ำทะเลพามาทับถมอยู่บนที่ลุ่มน้ำทะเลท่วมถึง สภาพพื้นที่ราบเรียบ มีความลาดชัน 0 - 1 เปอร์เซ็นต์

(6) ชุดดินสมุทรสงคราม (Bang Pakong Series: Bpg) กลุ่มชุดดินที่ 13 เกิดจากตะกอนน้ำทะเลพามาทับถมอยู่บนที่ลุ่มน้ำทะเลท่วมถึง สภาพพื้นที่ราบเรียบ มีความลาดชัน 0 - 1 เปอร์เซ็นต์

4.3) ลักษณะทางธรณีวิทยา

จากการศึกษาข้อมูลด้านธรณีวิทยาของกรมทรัพยากรธรณีพบว่า จังหวัดสมุทรปราการตั้งอยู่บนที่ราบลุ่มเจ้าพระยาตอนล่าง เป็นบริเวณที่แม่น้ำเจ้าพระยาไหลลงสู่อ่าวไทย หรือเรียกบริเวณดินดอนสามเหลี่ยมปากน้ำ ที่เกิดขึ้นจากการทับถมของตะกอนหนา ระดับความสูงของพื้นที่ประมาณ 0.5 - 1.5 เมตร ธรณีวิทยาของพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการแบ่งได้เป็น 4 หน่วยตะกอน ประกอบด้วย

(1) ตะกอนดินเคลย์ที่ลุ่มน้ำท่วมขังบนตะกอนดินเคลย์ทะเล เป็นตะกอนที่สะสมตัวบริเวณที่ลุ่มต่ำที่มีน้ำท่วมขัง มีพืชขึ้นอยู่มากใกล้ชายฝั่งทะเล

(2) ตะกอนที่ลุ่มน้ำขังบนตะกอนดินเคลย์ทะเล เป็นตะกอนที่ลุ่มน้ำขัง เป็นส่วนหนึ่งระบบธารน้ำพา เกิดร่วมกับตะกอนสะสมตัวบริเวณที่ราบน้ำท่วมถึง พบบริเวณต่ำสุดหลังแนวคันดินธรรมชาติ บริเวณที่มีแอ่งกว้างมีน้ำขังเป็นเวลานาน ในฤดูฝนมีพืชเจริญเติบโตหนาแน่น และเมื่อถึงฤดูแล้งระดับน้ำลดลงจนเกือบแห้ง

(3) ตะกอนดินเคลย์ที่ราบน้ำขึ้นถึงปัจจุบันบนตะกอนดินเคลย์ทะเล เป็นตะกอนที่เกิดการสะสมตัวจากอิทธิพลของน้ำขึ้น-น้ำลงบริเวณที่ราบชายฝั่งทะเล มีการแผ่กระจายตัวครอบคลุมบริเวณตอนกลางถึงตอนล่างของจังหวัด

(4) ตะกอนดินเคลย์ที่ราบน้ำท่วมถึงบนตะกอนดินเคลย์ที่ราบน้ำขึ้นถึงโบราณบนตะกอนดินเคลย์ทะเล พบบริเวณพื้นที่กว้างของแม่น้ำปัจจุบันและบริเวณข้างเคียง มีลักษณะภูมิสัณฐานเป็นที่ราบคลุมบริเวณกว้างขวาง มีความลาดชันน้อยมาก

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ

2.1.2 ลักษณะภูมิอากาศ

1) ฤดูกาล

จังหวัดสมุทรปราการอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมซึ่งพัดประจำเป็นฤดูกาล 2 ชนิด คือ พัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือในฤดูหนาว เรียกว่า ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ อิทธิพลของลมนี้ทำให้บริเวณจังหวัดสมุทรปราการมีอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง และมรสุมอีกชนิดหนึ่ง คือ มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดจากทิศตะวันตกเฉียงใต้หรือทิศใต้เป็นส่วนใหญ่ในฤดูฝน ทำให้อากาศชุ่มชื้นและมีฝนตกทั่วไป หากพิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย สามารถแบ่งฤดูกาลของจังหวัดสมุทรปราการออกเป็น 3 ฤดู ดังนี้

1.1) ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้เป็นช่วงว่างของฤดูมรสุม จะมีลมจากทิศใต้และทิศตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุม ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนที่สุดในเดือนเมษายน

1.2) ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ จะมีมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งเป็นลมที่พัดจากมหาสมุทรอินเดียนำฝนและความชุ่มชื้นเข้ามายังประเทศไทย จึงทำให้มีฝนตกชุกทั่วไป โดยมีฝนตกมากที่สุดในเดือนกันยายน

1.3) ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีลมเย็นและแห้งจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่าน ทำให้มีอากาศเย็นทั่วไป โดยมีอากาศหนาวจัดในเดือนมกราคม

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสมุทรปราการ

2) ปริมาณน้ำฝน (ข้อมูล 10 ปี)

ตารางที่ 2.1 ปริมาณน้ำฝน จังหวัดสมุทรปราการ ปี 2557 – 2566

ปี	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)	จำนวนวันฝนตก (วัน)
2566	1,270.4	92
2565	1,817.0	133
2564	1,796.5	117
2563	1,534.3	113
2562	962.6	97
2561	1,524.2	128
2560	1,650.9	132
2559	2,082.7	122
2558	1,648.4	107
2557	1,215.8	113

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสมุทรปราการ

3) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ (ข้อมูล 10 ปี)

ตารางที่ 2.2 อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด จังหวัดสมุทรปราการ ปี 2557 - 2566

ปี	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
2566	34.1	22.4	29.2	91	48	70
2565	36.5	18.1	28.6	98	34	77
2564	36.0	16.6	28.6	99	35	75
2563	36.0	19.1	29.09	98	34	75.29
2562	36.5	18.4	29.13	99	30	74.32
2561	36.0	18.9	28.75	99	40	76.39
2560	36.0	16.6	28.75	99	33	75.42
2559	35.8	16.0	28.96	97	36	75.74
2558	36.8	17.3	28.89	98	30	75.54
2557	34.9	15.1	28.45	97	28	76.14

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสมุทรปราการ

2.1.3 แหล่งน้ำธรรมชาติ

จังหวัดสมุทรปราการเป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล มีระดับความสูงของผิวดินจากระดับน้ำทะเลปานกลางระหว่าง +0.50 ถึง +1.50 เมตรเทียบกับระดับน้ำทะเลปานกลาง แหล่งน้ำที่สำคัญของจังหวัด คือ แม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งเป็นแม่น้ำสำคัญที่ไหลผ่านเขตจังหวัดสมุทรปราการ มีแนวการไหลจากทิศเหนือลงสู่ทิศใต้ต่อเนื่องจากเขตกรุงเทพมหานคร โดยไหลผ่านอำเภอพระประแดง อำเภอพระสมุทรเจดีย์ และอำเภอเมืองสมุทรปราการ ระยะทางประมาณ 30 กิโลเมตร แม้ว่าแม่น้ำเจ้าพระยาจะเป็นแหล่งน้ำที่หล่อเลี้ยงพื้นที่การเกษตรในภาคกลาง แต่เนื่องจากแม่น้ำเจ้าพระยาช่วงที่ไหลผ่านจังหวัดสมุทรปราการมีคุณภาพน้ำลดลง รวมทั้งได้รับอิทธิพลจากความเค็มของน้ำทะเล ประกอบกับเขตพื้นที่ที่แม่น้ำไหลผ่านมีการทำการเกษตรเพียงส่วนน้อยในเขตอำเภอพระประแดง ดังนั้น การใช้ประโยชน์จากแม่น้ำเจ้าพระยาจึงมีเฉพาะด้านการระบายน้ำและการคมนาคมทางน้ำเป็นหลัก ทั้งนี้ การแบ่งลุ่มน้ำหลักในประเทศไทยตามพระราชกฤษฎีกากำหนดลุ่มน้ำ พ.ศ. 2564 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2564 จังหวัดสมุทรปราการอยู่ในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาและลุ่มน้ำบางปะกง โดยมีพื้นที่ครอบคลุมดังนี้

1) ลุ่มน้ำบางปะกง ครอบคลุมพื้นที่ของจังหวัดสมุทรปราการ ดังนี้

- อำเภอบางบ่อ และอำเภอบางเสาธง
- อำเภอบางพลี ในพื้นที่ตำบลบางโฉลง ตำบลบางปลา และตำบลหนองปรือ และในพื้นที่บางส่วนของตำบลบางพลีใหญ่ และตำบลราชาเทวะ
- อำเภอเมืองสมุทรปราการ ในพื้นที่ตำบลบางปู และในพื้นที่บางส่วนของตำบลบางปูใหม่ และตำบลแพรกษาใหม่

2) ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ครอบคลุมพื้นที่ของจังหวัดสมุทรปราการ ดังนี้

- อำเภอพระประแดง
- อำเภอบางพลี ในพื้นที่ตำบลบางแก้ว และในพื้นที่บางส่วนของตำบลบางพลีใหญ่ และตำบลราชาเทวะ
- อำเภอพระสมุทรเจดีย์ ในพื้นที่ตำบลในคลองบางปลากด ตำบลบ้านคลองสวน และตำบลปากคลองบางปลากด และในพื้นที่บางส่วนของตำบลนาเกลือ และตำบลแหลมฟ้าผ่า
- อำเภอเมืองสมุทรปราการ ในพื้นที่ตำบลท้ายบ้าน ตำบลท้ายบ้านใหม่ ตำบลเทพารักษ์ ตำบลบางด้วน ตำบลบางโปรง ตำบลบางเมือง ตำบลบางเมืองใหม่ ตำบลปากน้ำ ตำบลแพรกษา และตำบลสำโรงเหนือ และในพื้นที่บางส่วนของตำบลบางปูใหม่ และตำบลแพรกษาใหม่

ที่มา : โครงการชลประทานสมุทรปราการ

2.2 ด้านการปกครอง

2.2.1 การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดสมุทรปราการแบ่งเขตการปกครองภายในจังหวัดออกเป็น 6 อำเภอ ซึ่งมี 50 ตำบล 394 หมู่บ้าน 186 ชุมชน โดยมีองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น 49 แห่ง ประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาล 22 แห่ง (1 เทศบาลนคร 7 เทศบาลเมือง และ 14 เทศบาลตำบล) และองค์การบริหารส่วนตำบล 26 แห่ง

ตารางที่ 2.4 การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดสมุทรปราการ

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	ที่ว่าการอำเภอห่างจากศาลากลางจังหวัด (กม.)	จำนวน							
				ตำบล	หมู่บ้าน	ชุมชน	อบจ.	เทศบาลนคร	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
จังหวัดสมุทรปราการ	**1,004.092**	**100.00**	**-**	**50**	**394**	**186**	**1**	**1**	**7**	**14**	**26**
เมืองสมุทรปราการ	190.557	18.98	-	13	90	73	-	1	3	6	2
บางบ่อ	245.007	24.40	38	8	74	0	-	-	-	4	6
บางพลี	243.888	24.29	17	6	83	0	-	-	1	1	5
พระประแดง	73.368	7.31	12	15	67	113	-	-	3	-	6
พระสมุทรเจดีย์	120.378	11.99	21	5	42	0	-	-	-	2	4
บางเสาธง	130.894	13.04	32	3	38	0	-	-	-	1	3

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสมุทรปราการ

2.2.2 ข้อมูลประชากร

จากข้อมูลของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ในปี 2566 จังหวัดสมุทรปราการมีประชากรตามทะเบียนราษฎรมากเป็นอันดับ 12 ของประเทศ และมากเป็นอันดับ 2 ของภาคกลาง รองจากกรุงเทพมหานคร เนื่องจากเป็นจังหวัดรองรับการขยายตัวจากกรุงเทพมหานครและสนามบินนานาชาติสุวรรณภูมิ ทั้งในด้านการผลิตภาคอุตสาหกรรม การค้า การบริการ และการกระจายตัวของประชากร จึงทำให้จังหวัด

มีประชากรที่ย้ายถิ่นจากที่อื่นมาอาศัยอยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก โดยมีประชากรตามทะเบียนราษฎรทั้งสิ้น 1,372,970 คน แบ่งเป็นชาย 651,455 คน หญิง 721,515 คน จำนวนบ้าน 767,957 หลัง และจำนวนประชากรต่อพื้นที่จังหวัดโดยเฉลี่ยประมาณ 1,367 คนต่อตารางกิโลเมตร ซึ่งจากข้อมูลปี 2562 - 2566 พบว่า ความหนาแน่นของจำนวนประชากรต่อพื้นที่จังหวัดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 2.5 จำนวนประชากรของจังหวัดสมุทรปราการ ปี 2566

อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวมประชากร (คน)	จำนวนบ้าน (หลัง)
เมืองสมุทรปราการ	254,886	286,284	541,170	290,565
บางบ่อ	57,550	61,364	118,914	57,066
บางพลี	136,506	154,270	290,776	189,000
พระประแดง	87,048	94,366	181,414	90,003
พระสมุทรเจดีย์	75,665	81,949	157,614	75,222
บางเสาธง	39,800	43,282	83,082	66,101
รวม	**651,455**	**721,515**	**1,372,970**	**767,957**

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

ตารางที่ 2.6 จำนวนประชากรรวม ประชากรชาย ประชากรหญิง เนื้อที่ ความหนาแน่น และจำนวนบ้านในจังหวัดสมุทรปราการ ปี 2564 – 2566

รายการข้อมูล	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566
ประชากรรวม (คน)	1,356,449	1,360,227	1,372,970
ประชากรชาย (คน)	645,884	646,798	651,455
ประชากรหญิง (คน)	710,565	713,429	721,515
เนื้อที่ (ตารางกิโลเมตร)	1,004.092	1,004.092	1,004.092
ความหนาแน่น (คนต่อตารางกิโลเมตร)	1,351	1,355	1,367
จำนวนบ้าน (หลัง)	733,185	750,422	767,957

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง

บทที่ 3
ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร และการบริหารจัดการน้ำของจังหวัดสมุทรปราการ

****

3.1 ครัวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร

ปี 2566 จังหวัดสมุทรปราการมีครัวเรือนประชากรทั้งหมด 767,957 ครัวเรือน มีครัวเรือนเกษตรกร 13,966 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 1.82 ของครัวเรือนประชากรทั้งหมด และมีแรงงานภาคเกษตร 19,050 ราย โดยอำเภอบางบ่อมีครัวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตรมากที่สุด ปัจจุบันพบว่าครัวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตรมีจำนวนลดลง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจในระดับจังหวัดและการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ทำให้แรงงานภาคเกษตรมีการเคลื่อนย้ายเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมซึ่งมีระดับรายได้ที่สูงกว่า และคนรุ่นใหม่ละทิ้งภาคเกษตรกรรมในขณะที่แรงงานภาคเกษตรในปัจจุบันมีอายุเฉลี่ยสูงขึ้น

ตารางที่ 3.1 จำนวนครัวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดสมุทรปราการ ปี 2566

อำเภอ	ครัวเรือนเกษตรกร (ครัวเรือน)				แรงงานภาคเกษตร (ราย)		
	ด้านพืช	ด้านประมง	ด้านปศุสัตว์	รวม	ด้านพืช	ด้านประมง	รวม
เมืองสมุทรปราการ	405	380	432	**1,217**	810	455	**1,265**
บางบ่อ	2,089	2,260	376	**4,725**	4,178	2,630	**6,808**
บางพลี	1,177	595	441	**2,213**	2,354	715	**3,069**
พระประแดง	475	9	326	**810**	950	10	**960**
พระสมุทรเจดีย์	994	1,488	289	**2,771**	1,988	1,658	**3,646**
บางเสาธง	1,286	695	249	**2,230**	2,572	730	**3,302**
รวม	**6,426**	**5,427**	**2,113**	**13,966**	**12,852**	**6,198**	**19,050**

ที่มา : ด้านพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ
ด้านปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรปราการ
ด้านประมง สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ

3.2 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

จังหวัดสมุทรปราการมีพื้นที่ทั้งหมด 627,557.50 ไร่ ปี 2566 มีพื้นที่ทำการเกษตร 138,233.49 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 22.03 ของพื้นที่ทั้งหมด ประกอบด้วยพื้นที่ทำการเกษตรด้านพืช 45,851 ไร่ และพื้นที่ทำการเกษตรด้านประมง 92,382.49 ไร่ โดยอำเภอบางบ่อมีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุด ปัจจุบันพบว่าพื้นที่ทำการเกษตรของจังหวัดสมุทรปราการลดลงทั้งด้านพืชและด้านประมง เนื่องจากการพัฒนาเมือง การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม และความเจริญด้านโครงสร้างพื้นฐานของจังหวัด ประกอบกับที่ดินมีราคาสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรที่เคยเป็นเจ้าของที่ดินเมื่อประสบปัญหาในการทำเกษตรก็เริ่มทยอยขายที่ดินให้กับนายทุน รวมทั้ง

ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมทั้งที่มาจากปัจจัยธรรมชาติและจากกิจกรรมของมนุษย์ และต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น

ตารางที่ 3.2 พื้นที่ทำการเกษตรของจังหวัดสมุทรปราการ ปี 2566

อำเภอ	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)		รวม
	ด้านพืช	ด้านประมง	
เมืองสมุทรปราการ	2,385	6,639.51	**9,024.51**
บางบ่อ	24,737	36,001.69	**60,738.69**
บางพลี	6,410	10,266.06	**16,676.06**
พระประแดง	899	6.55	**905.55**
พระสมุทรเจดีย์	1,056	26,841.43	**27,897.43**
บางเสาธง	10,364	12,627.25	**22,991.25**
รวม	**45,851**	**92,382.49**	**138,233.49**

ที่มา : ด้านพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ
ด้านประมง สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ

3.3 แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน โดยจังหวัดสมุทรปราการแบ่งพื้นที่การรับผิดชอบออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) พื้นที่ในเขตชลประทาน ในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ครอบคลุมพื้นที่ของจังหวัดสมุทรปราการฝั่งตะวันออกทั้งหมด 436,100 ไร่ อยู่ในความรับผิดชอบของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต มีคลองชลประทาน 31 คลอง ความยาวรวม 311.09 กิโลเมตร ความจุรวมประมาณ 22,045,555 ลูกบาศก์เมตร

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร รับผิดชอบพื้นที่อำเภอบางพลี อำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอบางบ่อ และอำเภอบางเสาธง มีพื้นที่ชลประทานครอบคลุมในเขตจังหวัดสมุทรปราการทั้งหมด 321,100 ไร่

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต รับผิดชอบพื้นที่บางส่วนของอำเภอบางบ่อ มีพื้นที่ชลประทานครอบคลุมในเขตจังหวัดสมุทรปราการทั้งหมด 115,000 ไร่

ตารางที่ 3.3 รายชื่อคลองชลประทานในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

ลำดับ	ชื่อคลอง	ผู้รับผิดชอบ	ความยาว (เมตร)	ปริมาณเก็บกักได้สูงสุด (ลูกบาศก์เมตร)
1	คลองสำโรง	คบ.ชลหารพิจิตร	16,000	1,078,800
		คบ.พระองค์ไชยานุชิต	6,600	311,850
2	คลองชายทะเล	คบ.ชลหารพิจิตร	16,000	1,054,500
3	คลองพระองค์ไชยานุชิต	คบ.ชลหารพิจิตร	34,200	3,752,595

ลำดับ	ชื่อคลอง	ผู้รับผิดชอบ	ความยาว (เมตร)	ปริมาณเก็บกักได้สูงสุด (ลูกบาศก์เมตร)
4	คลองด่าน	คบ.ชลหารพิจิตร	10,640	974,159
5	คลองลาดกระบัง - บางพลี	คบ.ชลหารพิจิตร	14,550	851,175
6	คลองบางโฉลง	คบ.ชลหารพิจิตร	13,840	975,720
7	คลองจรเข้ใหญ่	คบ.ชลหารพิจิตร	17,150	1,209,075
8	คลองบางปลา	คบ.ชลหารพิจิตร	10,740	646,615
9	คลองเจริญราษฎร์	คบ.ชลหารพิจิตร	10,480	571,226
10	คลองเสาธง - เพชรพิชัย	คบ.ชลหารพิจิตร	15,420	902,070
11	คลองสุวรรณภูมิ	คบ.ชลหารพิจิตร	10,120	1,862,080
12	คลองกาหลง	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	4,500	202,950
13	คลองกระแชงเตย	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	5,750	372,313
14	คลองประเวศน์บุรีรมย์	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	10,100	954,450
15	คลองขวาง - เปร็ง - ชวดพร้าว	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	12,500	871,250
16	คลองสุคันธาวาส	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	3,000	199,800
17	คลองพระยาสมุทร - คลองบางพลีน้อย	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	13,000	626,275
18	คลองหอมสิน	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	6,600	31,850
19	คลองพระยาอรรคราช	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	9,200	697,820
20	คลองปึกแก้ว - คลองบ้านระกาศ	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	14,500	509,675
21	คลองหม้อข้าวหม้อแกง - ไทรโยค	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	5,000	315,000
22	คลองกันยา	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	2,600	109,200
23	คลองนางหงษ์	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	2,500	90,000
24	คลองปึกกา - ก้นบึง	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	9,750	789,750
25	คลองกัญญา คลองน้ำตาล คลองท้องคุ้ง	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	7,250	512,756
26	คลองข้างคันกั้นน้ำทะเล	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	6,200	502,200
27	คลองเจ็กโย	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	3,700	146,520
28	คลองมังกร	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	4,000	185,000
29	คลองบางนางเพ็ง - ลากเนื้อ	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	6,100	300,120
30	คลองสำมะชัย	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	5,450	252,063
31	คลองแปดศอก	คบ.พระองค์ไชยานุชิต	3,650	186,698
		รวม	**311,090**	**22,045,555**

ที่มา : โครงการชลประทานสมุทรปราการ

2) พื้นที่นอกเขตชลประทาน อยู่ในความรับผิดชอบของโครงการชลประทานสมุทรปราการ เป็นพื้นที่ซึ่งอยู่นอกเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา มีพื้นที่ประมาณ 191,457 ไร่ ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา ได้แก่ อำเภอพระประแดง อำเภอพระสมุทรเจดีย์ และพื้นที่บางส่วนอยู่ฝั่งตะวันออกของอำเภอเมืองสมุทรปราการ ระหว่างแนวถนนสุขุมวิทกับแม่น้ำเจ้าพระยาตลอดชายฝั่งทะเลของอ่าวไทย ในฝั่งตะวันตกนี้ ประชาชนอาศัยที่ดินประกอบอาชีพการเกษตร เช่น เลี้ยงปลา เลี้ยงปู เลี้ยงหอยแครง โดยอาศัยน้ำจากคลองธรรมชาติที่รับมาจากแม่น้ำเจ้าพระยาทางด้านเหนือของจังหวัด เช่น

คลองบางมด คลองกระออม ฯลฯ โดยไหลผ่านเขตบางขุนเทียนและเขตราษฎร์บูรณะของกรุงเทพมหานคร แล้วระบายน้ำส่วนที่ไม่ต้องการลงทางใต้ผ่านลงคลองสรรพสามิต ซึ่งเป็นคลองน้ำเค็มไหลออกสู่ทะเลต่อไป

จากลักษณะทางกายภาพของจังหวัดสมุทรปราการ สามารถแบ่งส่วนการบริหารจัดการน้ำตามลักษณะพื้นที่ได้ 3 ส่วน ประกอบด้วย

1) พื้นที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณอำเภอพระประแดงและอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จำนวน 170 ตารางกิโลเมตร หรือ 106,250 ไร่ เป็นพื้นที่ไม่มีระบบชลประทาน อาศัยการเก็บกักน้ำในคลองที่รับน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาและน้ำทะเล ซึ่งเป็นน้ำกร่อยทั้งหมด

2) พื้นที่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา ด้านภายในคันกั้นน้ำพระราชดำริ บริเวณพื้นที่ปิดล้อมระหว่างแม่น้ำเจ้าพระยาและแนวคันกั้นน้ำพระราชดำริ ในเขตอำเภอเมืองสมุทรปราการและบางส่วนของอำเภอบางพลี จำนวน 210 ตารางกิโลเมตร หรือ 131,250 ไร่ เป็นพื้นที่เขตชุมชนเมืองนอกเขตชลประทาน แต่สามารถรับน้ำจากคลองชลประทานภายนอกเข้าไปใช้บริหารจัดการได้ โดยมีพื้นที่ทำการเกษตรจำนวนน้อย ส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเพื่อการระบายน้ำและรักษาระบบนิเวศในเขตเมืองเป็นหลัก

3) พื้นที่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา ด้านนอกแนวคันกั้นน้ำพระราชดำริ ในเขตอำเภอบางบ่อ อำเภอบางเสาธง และบางส่วนของอำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอบางพลี จำนวน 264 ตารางกิโลเมตร หรือ 390,000 ไร่ เป็นพื้นที่ในเขตชลประทานลุ่มเจ้าพระยาฝั่งตะวันออก ซึ่งรับน้ำจากเขื่อนเจ้าพระยาและเขื่อนป่าสักชลสิทธิ

สำหรับแนวคันกั้นน้ำพระราชดำริเป็นคันป้องกันน้ำท่วม (King dike) ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้ทรงพระราชทานแนวทางป้องกันอุทกภัยที่เกิดขึ้นในปี 2523 และ 2526 โดยใช้แนวถนนในทิศทางเหนือ-ใต้ ตั้งแต่บริเวณจังหวัดปทุมธานี ผ่านกรุงเทพมหานคร และจรดแนวชายทะเลในเขตจังหวัดสมุทรปราการ โดยในเขตจังหวัดสมุทรปราการใช้แนวถนนกิ่งแก้วและถนนบางพลี-ตำหรุเป็นแนวคันกั้นน้ำ ปัจจุบันพื้นที่นอกแนวคันกั้นน้ำซึ่งเป็นพื้นที่รองรับการระบายน้ำตามแนวพระราชดำริประกอบด้วยคลองระบายน้ำตามธรรมชาติเชื่อมโยงถึงกันจำนวน 63 สาย ปริมาณน้ำเก็บกักสูงสุดประมาณ 26.600 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยคลองทั้งหมดมีลักษณะเป็นคลองดิน มีการใช้ประโยชน์ทั้งในด้านการส่งน้ำและระบายน้ำควบคู่กันไป คลองที่สำคัญ ได้แก่ คลองประเวศบุรีรมย์ คลองพระองค์ไชยานุชิต คลองสำโรง คลองด่าน คลองลาดกระบัง คลองบางโฉลง คลองจระเข้ใหญ่ คลองบางเสาธง คลองบางปลา คลองชายทะเล คลองเจริญราษฎร์ และคลองระบายน้ำสุวรรณภูมิ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบตาม พ.ร.บ. การชลประทานหลวง พ.ศ. 2485
ที่มา : โครงการชลประทานสมุทรปราการ

3.4 การบริหารจัดการน้ำในจังหวัดสมุทรปราการ

การบริหารจัดการน้ำในจังหวัดสมุทรปราการ แบ่งได้ 4 ลักษณะ ตามสภาพพื้นที่ ดังนี้

3.4.1 พื้นที่ปิดล้อมฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา

เป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน แต่มีพื้นที่ปิดล้อมที่เชื่อมต่อลงมากับเขตราษฎร์บูรณะ เขตทุ่งครุของกรุงเทพฯ และบางขุนเทียน ได้แก่ พื้นที่ปิดล้อมบางกระเจ้า พื้นที่ปิดล้อมราษฎร์บูรณะ พื้นที่ปิดล้อมทุ่งครุ พื้นที่ปิดล้อมท่าเกวียน และพื้นที่ปิดล้อมธนบุรี แนวในมีคลองธรรมชาติสายสำคัญที่ใช้ในการระบายน้ำออกจาก

พื้นที่ ได้แก่ คลองขุนราชพินิจใจ คลองสรรพสามิต คลองกระออม มีอาคารระบายน้ำของกรมชลประทานที่ช่วยระบายน้ำออกจากพื้นที่ จำนวน 5 แห่ง ได้แก่

1. ประตูระบายน้ำคลองลัดหลวง
2. ประตูระบายน้ำคลองสวน
3. ประตูระบายน้ำคลองกระออม
4. ประตูระบายน้ำคลองศีรษะจะเข้
5. ท่อระบายน้ำดอนตะวัน

เกณฑ์การบริหารจัดการอาคารระบายน้ำ

ช่วงปกติ (ธันวาคม-พฤษภาคม) เปิดเดือนละ 1 ครั้ง คือ ช่วงข้างแรม 8 - 10 ค่ำ รวม 3 วัน

ช่วงน้ำหลาก (มิถุนายน-พฤศจิกายน) เปิดเดือนละ 2 ครั้ง คือ ช่วงข้างแรม 8 - 10 ค่ำ และข้างขึ้น 8 - 10 ค่ำ รวม 6 วัน

การเปิด-ปิดอาคารระบายน้ำ เป็นไปตามข้อตกลงของประชาชนที่อยู่ระหว่างพื้นที่เหนือน้ำกับท้ายน้ำ ซึ่งมีอาชีพที่แตกต่างกัน สำหรับในกรณีฉุกเฉินมีฝนตกหนักในพื้นที่ อาจทำให้เกิดน้ำล้นตลิ่งท่วมพื้นที่ด้านเหนืออาคารระบายน้ำทั้ง 5 แห่ง เป็นครั้งคราวไป นอกจากนี้ยังมีประตูระบายน้ำที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับถ่ายโอนจากกรมโยธาธิการ (เดิม) อีกหลายแห่ง ซึ่งตั้งอยู่ตามแนวพื้นที่ปิดล้อม ปัจจุบันประตูระบายน้ำเหล่านี้ หลายแห่งมีสภาพชำรุดใช้งานไม่ได้ เนื่องจากขาดการดูแลรักษาและซ่อมบำรุง ทำให้การป้องกันและระบายน้ำในพื้นที่ขาดประสิทธิภาพ

3.4.2 การระบายน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาผ่านประตูระบายน้ำคลองลัดโพธิ์ฯ

โครงการประตูระบายน้ำคลองลัดโพธิ์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ช่วยร่นระยะทางในการระบายน้ำออกสู่ทะเลจาก 18 กิโลเมตร เหลือเพียง 600 เมตร ลดเวลาในการระบายน้ำจาก 5 ชั่วโมง เหลือ 10 นาที สามารถระบายน้ำได้วันละ 45-50 ล้านลูกบาศก์เมตร ทำให้ประสิทธิภาพการระบายน้ำของแม่น้ำเจ้าพระยาเพิ่มขึ้นร้อยละ 13-15 ส่งผลให้ระดับน้ำที่อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยาลดลง 5-15 เซนติเมตร สามารถช่วยลดผลกระทบน้ำท่วมต่อพื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาตั้งแต่จังหวัดปทุมธานี นนทบุรี กรุงเทพมหานคร และสมุทรปราการได้เป็นอย่างดี

เกณฑ์การบริหารจัดการประตูระบายน้ำคลองลัดโพธิ์ฯ

ช่วงฤดูฝน (ระยะน้ำเหนือหลาก)

ในระหว่างเดือนกันยายนถึงพฤศจิกายน จะเป็นช่วงระยะน้ำหลากของแม่น้ำเจ้าพระยา เมื่อปริมาณน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านสถานีบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในเกณฑ์ตั้งแต่ 1,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที เป็นต้นไป กรมชลประทานจะเปิดบานประตูเฉพาะช่วงที่ระดับน้ำด้านเหนือน้ำสูงกว่าระดับน้ำด้านท้ายน้ำ เพื่อพร่องน้ำในลำน้ำเจ้าพระยาตอนล่างออกสู่ทะเล

ควบคุมบานประตูให้มีความเร็วของน้ำไหลผ่านช่องลัดในเกณฑ์ไม่เกิน 1 เมตรต่อวินาที ซึ่งเป็นเกณฑ์ออกแบบที่ไม่ก่อให้เกิดการกัดเซาะ รวมถึงควบคุมปริมาณน้ำผ่านประตูระบายน้ำไม่เกิน 500 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ตามความจุที่ออกแบบไว้

ช่วงผ่านพ้นระยะน้ำหลากและเข้าสู่ฤดูแล้ง

ในช่วงผ่านพ้นระยะน้ำหลาก เมื่อมีปริมาณน้ำไหลผ่านสถานีบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยาน้อยกว่า 1,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที โครงการประตูระบายน้ำคลองลัดโพธิ์จะปิดบานประตูระบายน้ำเพื่อชะลอน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้ง รวมทั้งป้องกันมิให้น้ำเค็มรุกล้ำผ่านประตูระบายน้ำเข้าไปส่งผลกระทบต่อผู้ใช้น้ำ

จะเปิดประตูระบายน้ำช่วงระยะเวลาสั้นๆ เป็นครั้งคราว เพื่อการดูแลบำรุงรักษา รวมถึงการรักษาคุณภาพน้ำในช่องลัด โดยจะเปิดในช่วงน้ำลงเท่านั้น ซึ่งในช่วงที่เปิดบานประตูระบายน้ำจะมีการควบคุมความเร็วและอัตราการไหลผ่านช่องลัดเช่นเดียวกับช่วงระยะน้ำหลาก

3.4.3 พื้นที่ปิดล้อมฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา

พื้นที่ปิดล้อมชุมชนเมือง ซึ่งเป็นพื้นที่เชื่อมต่อกรุงเทพฯ มีคลองระบายน้ำสายสำคัญหลักที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ คลองสำโรง ช่วงตั้งแต่ กม.0+000 ถึง กม.16+500 คลองบางนางเกรง คลองบางปิ้ง คลองชายทะเล ฯลฯ มีอาคารป้องกันและประตูระบายน้ำที่สำคัญที่อยู่ตามริมแม่น้ำเจ้าพระยาและอ่าวไทย ได้แก่ สถานีสูบน้ำและประตูระบายน้ำคลองสำโรง สถานีสูบน้ำและประตูระบายน้ำบางนางเกรง สถานีสูบน้ำและประตูระบายน้ำคลองมหาวงษ์ และสถานีสูบน้ำและประตูระบายน้ำ-หัวเกาะ และสถานีสูบน้ำตำหรุ อาคารเหล่านี้อยู่ในการควบคุมดูแลของเทศบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากมีฝนตกหนักและปริมาณน้ำสูงทุกหน่วยงานจะร่วมบูรณาการช่วยเร่งระบายน้ำต่อไป

3.4.4 พื้นที่ทุ่งเจ้าพระยาตอนล่างฝั่งตะวันออก

เป็นพื้นที่เชื่อมต่อกับพื้นที่ตอนบน ผ่านระบบชลประทานระบายน้ำเข้ามาในพื้นที่บริเวณนี้ โดยมีโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการบริหารจัดการน้ำ มีคลองระบายน้ำสายสำคัญหลัก 11 สาย เช่น คลองพระองค์เจ้าไชยานุชิต คลองบางโฉลง คลองบางเสาธง ฯลฯ มีสถานีสูบน้ำที่สำคัญอยู่ตามริมถนนสุขุมวิท จำนวน 7 แห่ง เมื่อย่างเข้าสู่ฤดูน้ำหลากก็จะสูบน้ำเพื่อพร่องน้ำในคลองให้มีระดับต่ำเป็นการรองรับปริมาณน้ำที่จะไหลหลากลงมากับปริมาณฝนที่ตกในพื้นที่ โดยที่ปริมาณน้ำทั้งหมดจะไหลมาลงที่คลองชายทะเลซึ่งใช้เป็นแก้มลิงก่อนที่จะถูกระบายผ่านสถานีสูบน้ำเหล่านี้ออกสู่ทะเลอ่าวไทยต่อไป นอกจากนี้ยังได้มีโครงการที่สำคัญที่จะมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการระบายในพื้นที่บริเวณนี้ คือ โครงการระบายน้ำบริเวณสนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งมีประสิทธิภาพในการระบายน้ำได้ถึง 100 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที

เกณฑ์การบริหารจัดการน้ำของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร

กรณีปกติ (ระดับน้ำต่ำกว่าระดับเฝ้าระวังมากกว่า 0.50 เมตร)

1. ใช้การเปิดประตูระบายน้ำชลหารพิจิตรในช่วงน้ำทะเลลง โดยรักษาระดับน้ำในคลองชายทะเล +0.00 เมตรเทียบกับระดับน้ำทะเลปานกลาง

2. ใช้การสูบระบายน้ำด้วยสถานีสูบน้ำเจริญราษฎร์ บางปลา บางปลาร้า และตำหรุ ซึ่งมีผลกระทบด้านท้ายน้ำน้อยกว่าที่ชลหารพิจิตร

3. สูบระบายน้ำด้วยสถานีสูบน้ำสุวรรณภูมิ เพื่อตรวจสอบสถานะเครื่องสูบเดือนละ 1 ครั้ง โดยระดับน้ำหน้าสถานีต้องสูงเกินกว่า -0.20 เมตรเทียบกับระดับน้ำทะเลปานกลาง และไม่มีการปิดประตูระบายน้ำด้านข้าง

กรณีน้ำหลาก (ระดับน้ำต่ำกว่าระดับเฝ้าระวังน้อยกว่า 0.50 เมตร)

1. ใช้การเปิดประตูระบายน้ำชลหารพิจิตรในช่วงน้ำทะเลลง โดยรักษาระดับน้ำในคลองชายทะเล -0.10 ถึง -0.30 เมตรเทียบกับระดับน้ำทะเลปานกลาง

2. ใช้การสูบระบายทุกสถานีสูบน้ำโดยรักษาระดับน้ำคลองชายทะเล -0.10 ถึง -0.30 เมตรเทียบกับระดับน้ำทะเลปานกลาง

3. สูบระบายน้ำด้วยสถานีสูบสุวรรณภูมิเมื่อระดับน้ำหน้าสถานีสูงเกินกว่า -0.20 เมตรเทียบกับระดับน้ำทะเลปานกลาง และจะหยุดสูบเมื่อระดับน้ำต่ำกว่า -0.40 เมตรเทียบกับระดับน้ำทะเลปานกลาง และปิดประตูระบายน้ำด้านข้างเพื่อบังคับปริมาณน้ำเข้าจากคลองสำโรง

การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ฝั่งตะวันออก ดำเนินการตามวิธีการ “แก้มลิง” กล่าวคือ ทำการเก็บน้ำไว้ในลำคลองธรรมชาติที่สำคัญในพื้นที่ ได้แก่ คลองชายทะเล และระบายน้ำลงสู่ทะเล โดยวิธีใช้แรงโน้มถ่วงของโลก คือ เปิดระบายน้ำเมื่อน้ำลงและใช้เครื่องสูบน้ำที่ติดตั้งตามประตูระบายต่าง ๆ สูบน้ำออกสู่ทะเลในช่วงน้ำขึ้นหรือช่วงวิกฤตที่ไม่สามารถเปิดระบายน้ำได้

ภาพที่ 3.1 แผนที่แสดงโครงการชลประทานในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

ที่มา : โครงการชลประทานสมุทรปราการ

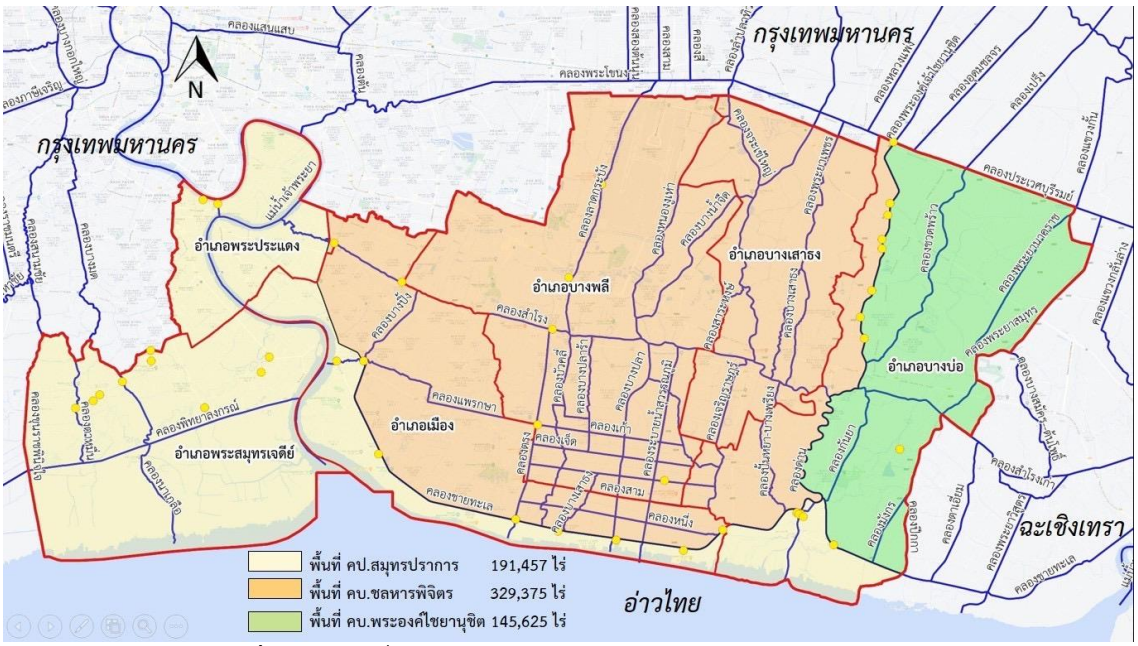

ภาพที่ 3.2 แผนที่แสดงคลองชลประทานในเขตจังหวัดสมุทรปราการ

ที่มา : โครงการชลประทานสมุทรปราการ

บทที่ 4
การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2567
จังหวัดสมุทรปราการ

****

4.1 แนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัย

การกำหนดแนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัย ใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์โดยรวมอำนาจสั่งการแบบรวมศูนย์ (Single Command) โดยได้กำหนดผู้รับผิดชอบเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ (Incident Commander) ตามระดับความรุนแรงของสาธารณภัย ซึ่งขึ้นอยู่กับพื้นที่ ประชากร ความซับซ้อน หรือความสามารถในการจัดการสาธารณภัย ตลอดจนศักยภาพด้านทรัพยากรที่ผู้มีอำนาจตามกฎหมายใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าควบคุมสถานการณ์เป็นหลัก และกำหนดองค์กรรับผิดชอบในการแก้ไขเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนี้

1) เกณฑ์ในการจัดการสาธารณภัย

ระดับ	ความรุนแรง	การจัดการ	องค์กรรับผิดชอบ	หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
1	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการอำเภอ และ/หรือ ผู้อำนวยการท้องถิ่น ควบคุม และสั่งการ	กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (อบต./เทศบาล/อำเภอ) หากกรณีเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยให้กองอำนวยการข้างต้นจัดตั้ง ดังนี้ - ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์อำเภอ - ศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินเทศบาล/อบต.	- เกษตรอำเภอ - ประมงอำเภอ - ปศุสัตว์อำเภอ
2	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการจังหวัด ควบคุม สั่งการ และบัญชาการ	กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด หากกรณีเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยให้กองอำนวยการข้างต้นจัดตั้ง : ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด	- ผอ.ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด - หัวหน้าหน่วยงานระดับจังหวัด
3	สาธารณภัยขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ควบคุม สั่งการ และบัญชาการ	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บก.ปภ.ช.)	- ผอ.ศูนย์ติดตาและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงฯ - หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงฯ

ระดับ	ความรุนแรง	การจัดการ	องค์กรรับผิดชอบ	หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
4	สาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรี หรือ รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ควบคุม สั่งการ และบัญชาการ	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บก.ปภ.ช.)	- ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2) เกณฑ์การยกระดับภัย

การยกระดับภัยพิจารณาโดยใช้ปัจจัยด้านทรัพยากร พื้นที่ เวลา ประชากร งบประมาณ ความซับซ้อน เป็นเกณฑ์ในการนำเสนอ ผู้อำนวยการท้องถิ่น/ผู้อำนวยการจังหวัด/ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ/นายกรัฐมนตรี ประกอบการพิจารณาตัดสินใจประกาศยกระดับของภัยพิบัติ

ปัจจัย	เกณฑ์การยกระดับความรุนแรงของภัย		
	ระดับ 1 สู่ระดับ 2	ระดับ 2 สู่ระดับ 3	ระดับ 3 สู่ระดับ 4
ทรัพยากร Resource	เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้ทรัพยากร (คน วัสดุอุปกรณ์) จากหน่วยงานภายนอกพื้นที่อำเภอเข้าดำเนินการให้ความช่วยเหลือ	เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้ทรัพยากร (คน วัสดุอุปกรณ์) จากหน่วยงานภายนอกพื้นที่จังหวัดเข้าดำเนินการให้ความช่วยเหลือ	เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้ทรัพยากร (คน วัสดุอุปกรณ์) และมีความจำเป็นต้องขอรับการสนับสนุนความช่วยเหลือจากต่างประเทศ
ประชากร Population	เมื่อมีผู้ประสบภัยมากกว่าร้อยละ 40 ของจำนวนประชากรในพื้นที่ประสบภัย	เมื่อมีผู้ประสบภัยมากกว่าร้อยละ 40 ของจำนวนประชากรในพื้นที่ประสบภัย	-
เวลา Time	-	เมื่อต้องใช้เวลาในการรับมือ (เผชิญเหตุ) กับเหตุการณ์ตั้งแต่ 72 ชั่วโมงขึ้นไป	-
พื้นที่ Area	-	เมื่อมีพื้นที่ประสบภัยตั้งแต่ 2 จังหวัดขึ้นไป	-
งบประมาณ Budget	-	เมื่องบประมาณที่มีอยู่ในอำนาจของจังหวัด ไม่เพียงพอต่อการรับมือเหตุการณ์	-
ความซับซ้อน Complexity	เมื่อระบบสาธารณูปโภคหรือโครงสร้างพื้นฐานของท้องถิ่นได้รับความเสียหาย จนทำให้ประชาชนไม่สามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติและทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ไม่สามารถรับมือกับเหตุการณ์ได้	- เมื่อระบบสาธารณูปโภคหรือโครงสร้างพื้นฐานหรือพื้นที่เศรษฐกิจหลักได้รับความเสียหาย จนทำให้ประชาชนไม่สามารถใช้ชีวิตได้ตามปกติ และทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ ไม่สามารถรับมือกับเหตุการณ์ได้ - สถานการณ์ที่เกิดขึ้นมีความซับซ้อนสามารถส่งผลให้เกิดสถานการณ์	เมื่อสถานการณ์มีความรุนแรงส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศโดยรวม

ปัจจัย	เกณฑ์การยกระดับความรุนแรงของภัย		
	ระดับ 1 สู่ระดับ 2	ระดับ 2 สู่ระดับ 3	ระดับ 3 สู่ระดับ 4
		ต่อเนื่อง และมีแนวโน้มขยายวงกว้างมากขึ้น หรือหน่วยงานภายนอกจังหวัด - จำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะทางจากจังหวัดข้างเคียง	
กฎหมาย Jurisdiction	เมื่อผู้อำนวยการจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัด) พิจารณาเห็นว่าสมควรยกระดับภัย	เมื่อผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พิจารณาเห็นว่าสมควรยกระดับของภัย	เมื่อนายกรัฐมนตรี พิจารณาเห็นว่าสมควรยกระดับของภัย

4.2 แนวทางการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร

4.2.1 โครงสร้างการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร ดังนี้

ระดับนโยบาย

1) คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน

2) คณะอนุกรรมการวางแผนและติดตามการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน

ระดับปฏิบัติการ

1) ส่วนกลาง : ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฝ้าระวังติดตามสภาวะทางอุตุ - อุทกวิทยา จากหน่วยงานต่าง ๆ ประเมินสถานการณ์ และแจ้งเตือนภัยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด เพื่อเตรียมการป้องกันและให้การช่วยเหลือเกษตรกร รวมทั้งประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร และแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปรับทราบผ่านสื่อต่าง ๆ รวมถึงเว็บไซต์ https://www.moac.go.th/service_all-agriculture_situation

2) ส่วนภูมิภาค : ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด ติดตามข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เฝ้าระวังสถานการณ์ และประเมินสถานการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในพื้นที่ เพื่อดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรทราบผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่าย

4.2.2 ความเชื่อมโยงกลไกการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตรกับการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ

การบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ โดยในระดับนโยบายได้ร่วมบูรณาการและปฏิบัติงานภายใต้ กอปภ.ช. ทั้งในภาวะปกติและภาวะเกิดภัย ส่วนในระดับปฏิบัติการหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่

เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้า และกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติตามระดับความรุนแรงของภัย

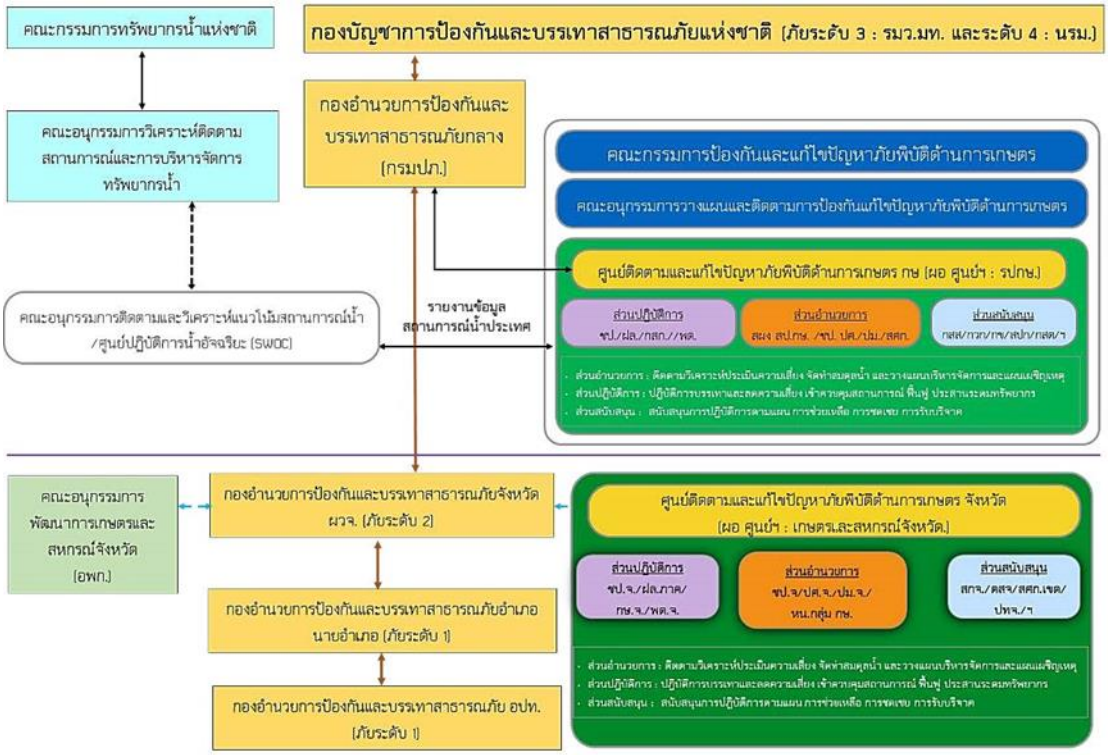

ภาพที่ 4.1 ความเชื่อมโยงกลไกการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร

4.3 บทบาท หน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	- ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตร และแจ้งเตือนภัย - เร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของหน่วยงานต่าง ๆ - รายงานสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือให้ผู้บริหารทราบ - ประสานการปฏิบัติงานกับกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)
ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด	- ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตร และแจ้งเตือนภัยในระดับจังหวัด - เร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของหน่วยงานในจังหวัด - รายงานสถานการณ์และผลการช่วยเหลือต่อศูนย์ติดตามฯ กระทรวงทราบ - ประสานการปฏิบัติงานกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปภ.จ.) และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอปภ.อ.)

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
กรมชลประทาน	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อม เพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำ เพื่อป้องกันบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติ - ดำเนินการตามแผนบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร - ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ - วางแผนจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชให้สอดคล้องกับน้ำต้นทุน - กำหนดมาตรการควบคุมการใช้น้ำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องตามแผนที่กำหนด - ประชาสัมพันธ์/รณรงค์ให้ใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ - จัดเตรียมความพร้อมของรถบรรทุกน้ำ เครื่องสูบน้ำ และเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัย - การประเมินความเสียหายและการซ่อมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน
กรมประมง	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อม เพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นปัจจุบัน - ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือนภัย และให้คำแนะนำด้านวิชาการ วางแผนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสมกับช่วงฤดูกาล - กำกับ ตรวจสอบสถานที่เลี้ยงสัตว์ดุร้าย (จระเข้) ที่อาจเป็นภัยต่อส่วนรวม - การป้องกันและรักษาโรคสัตว์น้ำ - ติดตามสถานการณ์และรายงานผลกระทบ - การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่และระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
กรมปศุสัตว์	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อม เพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ให้เป็นปัจจุบัน - ให้คำแนะนำในการวางแผนการเลี้ยงสัตว์ แผนการอพยพสัตว์ และบริหารจัดการสถานที่อพยพสัตว์ การดูแลสุขภาพสัตว์ และการป้องกันโรคสัตว์ที่เกิดจากภัยพิบัติ - การเตรียมเสบียงสัตว์ และเวชภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนในกรณีที่ขาดแคลน

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
	- ติดตามสถานการณ์ รายงานผลกระทบความเสียหายและการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ - การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
กรมพัฒนาที่ดิน	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อม เพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำแผนที่เสี่ยงภัย และให้คำแนะนำการปลูกพืชในเขตที่ดินที่เหมาะสม - เฝ้าระวังและประเมินพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยเพื่อแจ้งเตือนเกษตรกร - จัดทำแผนงาน/โครงการต่าง ๆ เพื่อช่วยป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติด้านการเกษตร เช่น การพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา การอนุรักษ์ดินและน้ำ การส่งเสริมการใช้พืชปุ๋ยสดเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน - เตรียมผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์สาร พด. น้ำหมักชีวภาพ และวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยพิบัติ
กรมวิชาการเกษตร	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อม เพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - ติดตาม เฝ้าระวัง สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชเศรษฐกิจ โดยให้ข้อมูลวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และแจ้งหน่วยงานที่รับผิดชอบแจ้งเตือนเกษตรกร - ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำในการดูแลรักษาพืช วางแผนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ - จัดเตรียมสำรองเมล็ดพันธุ์พืชผัก
กรมส่งเสริมการเกษตร	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อม เพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชให้เป็นปัจจุบัน - ติดตามสถานการณ์เพื่อประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยแก่เกษตรกร - ให้คำแนะนำในการดูแลพืช วางแผนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ แนะนำการป้องกันกำจัดศัตรูพืช - รายงานพื้นที่การเกษตรได้รับผลกระทบ และการให้ความช่วยเหลือ - การให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง - จัดเตรียมสำรองต้นพันธุ์ไม้ผล ไม้ยืนต้น และกล้าพันธุ์ผัก

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
กรมการข้าว	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกันลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อม เพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - ติดตาม เฝ้าระวัง สถานการณ์การระบาดของศัตรูข้าว เพื่อแจ้งเตือนภัยแก่เกษตรกร - ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำในการดูแลรักษา - วางแผนการผลิตข้าวให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด - จัดทำแผนความต้องการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว และแผนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว - จัดเตรียมสำรองเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี
กรมส่งเสริมสหกรณ์	- ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำแก่สมาชิกสหกรณ์ - สนับสนุนเงินทุน เพื่อการฟื้นฟูอาชีพสมาชิกสถาบันเกษตรกร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	- พยากรณ์แนวโน้มการผลิตและการตลาดพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ - การประเมินมูลค่าความเสียหายด้านเศรษฐกิจการเกษตรจากการเกิดภัยพิบัติ - การวิเคราะห์ความเสียหาย (Damages) และความสูญเสีย (Losses) ที่เกิดจากภัยในแต่ละด้าน - การวิเคราะห์ความต้องการ/ความจำเป็นในการฟื้นฟูหลังเกิดภัย เพื่อการจัดลำดับความสำคัญในการฟื้นฟูในแต่ละภาคส่วน ตามระยะเวลา 3 ช่วง คือ ระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว

4.4 การเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือภัยพิบัติต่าง ๆ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงฯ และแผนการปฏิบัติงาน

4.4.1 จัดทำแนวทางการป้องกันและบรรเทาสาธารภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2567 จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปด้านน้ำของจังหวัด แผนป้องกันแลพเผชิญเหตุ กระบวนการแจ้งเตือนสถานการณ์ความเสี่ยง แผนการจัดสรรน้ำ แผนการเพาะปลูกพืช เป็นต้น

4.4.2 ประสานการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในกรณีที่เกิดภัยพิบัติร่วมกับศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัด ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด และศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้า ของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ซึ่งอยู่ภายใต้การบริหารจัดการของกระทรวงมหาดไทย

4.5 คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2567 จังหวัดสมุทรปราการ

4.5.1 พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม

ช่วงเดือน	อำเภอ	ตำบล
สิงหาคม	เมืองสมุทรปราการ	แพรกษา แพรกษาใหม่ ท้ายบ้านใหม่ บางปู บางปูใหม่
	บางเสาธง	บางเสาธง ศีรษะจรเข้น้อย
	บางบ่อ	เปร็ง คลองด่าน คลองนิยมยาตรา คลองสวน บางเพรียง บางบ่อ บางพลีน้อย บ้านระกาศ
	บางพลี	บางแก้ว บางโฉลง บางปลา บางพลีใหญ่ ราชาเทวะ หนองปรือ
กันยายน	บางเสาธง	ศีรษะจรเข้ใหญ่
	บางบ่อ	เปร็ง คลองด่าน คลองนิยมยาตรา คลองสวน บางเพรียง บางบ่อ บางพลีน้อย บ้านระกาศ
	บางพลี	บางพลีใหญ่ ราชาเทวะ

4.5.2 พื้นที่เสี่ยงฝนทิ้งช่วง

ช่วงเดือน	อำเภอ	ตำบล
มิถุนายน - กรกฎาคม	บางเสาธง	บางเสาธง ศีรษะจรเข้น้อย ศีรษะจรเข้ใหญ่
	บางพลี	บางแก้ว บางโฉลง ราชาเทวะ หนองปรือ

4.6 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2567 จังหวัดสมุทรปราการ

จังหวัดสมุทรปราการ ได้จัดทำการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2567 เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติให้กับเกษตรกร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ทันต่อสถานการณ์ ในช่วงฤดูฝน ปี 2567 มีรายละเอียดดังนี้

♦ **ก่อนเกิดภัย**

หน่วยงานที่ปฏิบัติ	การดำเนินการ/ขั้นตอนการปฏิบัติ
1. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ	1. ติดตามสถานการณ์ภัยด้านการเกษตร 2. ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนสถานการณ์ให้หน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเกษตรกรผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ ข่าวประชาสัมพันธ์ เว็บไซต์ และอีเมล 3. จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรระดับจังหวัด 4. รายงานผลการดำเนินงานของจังหวัดสมุทรปราการ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ

หน่วยงานที่ปฏิบัติ	การดำเนินการ/ขั้นตอนการปฏิบัติ
2. โครงการชลประทานสมุทรปราการ/โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร/โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต	1. ติดตามเฝ้าระวังสภาพน้ำในลำน้ำ แจ้งข้อมูลให้เกษตรกรในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบทราบ 2. ประชาสัมพันธ์สถานการณ์น้ำให้หน่วยงาน / เกษตรกรทราบ ผ่านช่องทางต่าง ๆ 3. การวางแผนบริหารจัดการน้ำ น้ำหลาก 4. เตรียมความพร้อมของเครื่องจักร เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์ การป้องกันพื้นที่ทำการเกษตร 5. ขุดลอกและกำจัดวัชพืชในคลองชลประทาน การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อป้องกันและบรรเทาปัญหาจากอุทกภัย
3. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ	1. ติดตามสถานการณ์ เพื่อเตรียมให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างทันเหตุการณ์และมีประสิทธิภาพ 2. เตือนภัยเกษตรกรในพื้นที่เสี่ยงภัยผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ เว็บไซต์ ไลน์กลุ่มและอาสาสมัครเกษตร โดยให้คำแนะนำเกษตรกรตามหลักปฏิบัติทางวิชาการ 3. สำรวจและปรับปรุงข้อมูลในทะเบียนเกษตรกรในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบให้เป็นปัจจุบัน 4. ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรติดตามรับฟังข่าวสารการพยากรณ์ศัตรูพืชของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดทุกระยะ เพื่อเตรียมรับสถานการณ์ได้ทันที และแจ้งให้เกษตรกรตรวจสอบและซ่อมแซมเครื่องมือประกอบอาชีพ อุปกรณ์ ให้อยู่ในสภาพที่จะใช้ปฏิบัติงานได้เมื่อเกิดภัย 5. จัดทำแผนช่วยเหลือเกษตรกรระหว่างเกิดภัย
4. สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ	1. สร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัย 2. การเฝ้าระวัง ติดตาม สถานการณ์คุณภาพน้ำและกระชังที่เสี่ยง และเตรียมบัญชีทรัพยากร 3. การปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ด้านประมง 4. การควบคุมการใช้น้ำและรักษาปริมาณน้ำในที่พื้นที่เลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสม การปรับปรุงคันบ่อและเสริมคันบ่อ 5. การเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น อวน เครื่องสูบน้ำ เครื่องเพิ่มออกซิเจน กรณีเกิดอุทกภัย 6. การเตรียมทยอยจับสัตว์น้ำที่ได้ขนาดขึ้นมาจำหน่าย ลดปริมาณปลาในบ่อ
5. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรปราการ	1. สร้างการรับรู้และแนะนำเกษตรกรสำรองเสบียงสัตว์เพื่อลดความเสี่ยงภัยด้านปศุสัตว์ 2. จัดทำฐานข้อมูลและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ข้อมูลประชากรสัตว์ แปลงหญ้าและพื้นที่เสี่ยงภัย เพื่อเตรียมความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกร กรณีสัตว์ตายหรือแปลงหญ้าได้รับความเสียหาย 3. การเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์พื้นที่เสี่ยง

หน่วยงานที่ปฏิบัติ	การดำเนินการ/ขั้นตอนการปฏิบัติ
	4. แจ้งเตือนเมื่อมีแนวโน้มเกิดภัยกับเกษตรกรเมื่อได้รับรายงานสถานการณ์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมอุตุนิยมวิทยา กรมชลประทาน เพื่อให้เกษตรกรเตรียมเคลื่อนย้ายสัตว์สู่ที่ปลอดภัย 5. การวางแผนการอพยพสัตว์ 6. การจัดเตรียมเสบียงสัตว์ 7. การเฝ้าระวังการเกิดโรค 8. การสำรองเสบียงอาหารสัตว์และเวชภัณฑ์ 9. วางแผนเตรียมความพร้อมด้านอาหารสัตว์ในสถานการณ์ฉุกเฉิน
6. สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ	1. ติดตามสถานการณ์ด้านภัยพิบัติด้านการเกษตร 2. แจ้งเตือนเกษตรกรเพื่อเตรียมรับสถานการณ์น้ำ 3. สนับสนุนปัจจัยการผลิตตามสภาพปัญหา
7. สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สมุทรปราการ	1. ติดตามสถานการณ์ด้านภัยพิบัติด้านการเกษตร 2. ให้คำแนะนำและแจ้งเตือนภัยแก่เกษตรกรในพื้นที่บริการ 3. แนะนำให้เกษตรกรจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพเพื่อประกอบการขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐ
8. สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ	1. ติดตามสถานการณ์ด้านภัยพิบัติด้านการเกษตรและแจ้งเตือนภัยแก่สหกรณ์และกลุ่มองค์กร/เกษตรกร 2. ชี้แจงที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร กรณีสมาชิกประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร แนวทางการดำเนินการให้ความช่วยเหลือสมาชิกด้านหนี้สิน
9. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปทุมธานี	1. ให้คำแนะนำทางวิชาการเกี่ยวกับปัญหาการระบาดของโรค และแมลง การจัดการดินปุ๋ย รวมทั้งการใช้พันธุ์พืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ 2. การเตรียมความพร้อมด้านข้อมูลข่าวสาร บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน จัดทำสื่อเอกสารวิชาการ แผ่นพับ 3. ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือนภัย และให้คำแนะนำทางวิชาการ ได้มีการติดโปสเตอร์ แผ่นพับ เอกสารวิชาการ รวมทั้งการแจ้งข้อมูลเตือนภัยการเกษตรประจำเดือนแก่เกษตรกรไว้ ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ทั้ง 6 แห่ง ของจังหวัดสมุทรปราการ
10. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	1. ติดตามสถานการณ์น้ำ 2. แนะนำการปฏิบัติที่เหมาะสมในการดูแลต้นข้าวกรณีเกิดอุทกภัย 3. ประสานงานหน่วยงานระดับพื้นที่และกรมการข้าวเพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกร

หน่วยงานที่ปฏิบัติ	การดำเนินการ/ขั้นตอนการปฏิบัติ
11. สถานีอุตุนิยมวิทยาสมุทรปราการ	1. ติดตามเฝ้าระวัง พยากรณ์อากาศ และเตือนภัยธรรมชาติล่วงหน้า 2. แจ้งประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเกษตรกรในพื้นที่รับทราบข้อมูลข่าวสาร
12. สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสมุทรปราการ	1. จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด แผนเผชิญเหตุ แผนฝึกซ้อมป้องกันภัย และแผนการอพยพประชาชนจากพื้นที่เสี่ยงภัย 2. วิเคราะห์ สำรวจ และจัดทำฐานข้อมูลด้านสาธารณภัย พื้นที่เสี่ยงภัย 3. เฝ้าระวัง รับแจ้งเหตุ รายงาน ติดตามสถานการณ์ภัยตลอด 24 ชม.

♦ **ขณะเกิดภัย**

หน่วยงานที่ปฏิบัติ	การดำเนินการ/ขั้นตอนการปฏิบัติ
1. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ	1. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่เยี่ยมเยียนผู้ประสบภัย เพื่อสำรวจความเสียหายเบื้องต้น 2. รายงานสถานการณ์พื้นที่ประสบภัยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ
2. โครงการชลประทานสมุทรปราการ/โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร/โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต	1. ควบคุมและติดตามการบริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามแผนบริหารจัดการน้ำที่วางไว้ 2. แจ้งเตือนเกษตรกรและประชาชนให้ทราบสถานการณ์น้ำ 3. เตรียมและจัดหาเครื่องสูบน้ำเสริมในจุดเสี่ยง
3. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ	1. ติดตามสถานการณ์ความเสียหายด้านการเกษตร 2. รวบรวม ประเมิน และสำรวจความเสียหายสิ้นเชิง 1) อำเภอรายงานผลกระทบ การดำเนินการแก้ไขปัญหา และความช่วยเหลือให้จังหวัดทราบ 2) สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ ส่งรายงานให้กรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อเตรียมวางแผนการแก้ปัญหาต่อไป
4. สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ	1. ติดตามสถานการณ์ความเสียหายด้านการเกษตร 2. ตรวจเยี่ยมให้คำแนะนำแก่เกษตรกร 3. ให้ความช่วยเหลือในเบื้องต้น 4. รายงานพื้นที่เสียหายให้กรมประมง และจังหวัดสมุทรปราการทราบ
5. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรปราการ	1. ประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหน่วยเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการช่วยเหลืออพยพเคลื่อนย้ายสัตว์ไปสู่ที่ปลอดภัย 2. ให้คำแนะนำดูแลสุขภาพสัตว์และรักษาสัตว์ป่วย โดยให้เจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้รับผิดชอบเข้าไปดูแล และให้คำแนะนำด้านสุขภาพสัตว์และรักษาสัตว์ป่วย หรือสัตว์ที่บาดเจ็บ

หน่วยงานที่ปฏิบัติ	การดำเนินการ/ขั้นตอนการปฏิบัติ
	จากการเคลื่อนย้าย และหากมีโรคระบาดเกิดขึ้นจะต้องเร่งทำการป้องกัน รวมทั้งเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจวินิจฉัยและหยุดยั้งการแพร่ระบาดของโรคโดยเร็วที่สุด 3. สนับสนุนเสบียงสัตว์ในกรณีที่ขาดแคลน โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดประสานกับศูนย์/สถานีวิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ในพื้นที่ ในการขนย้ายและสนับสนุนเสบียง
6. สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ	1. ติดตามสถานการณ์ความเสียหายด้านการเกษตร 2. ตรวจเยี่ยมให้คำแนะนำแก่เกษตรกร 3. สนับสนุนปัจจัยการผลิตตามสภาพปัญหา
7. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	1. ประสานงานข้อมูลในระดับพื้นที่ที่ประสบภัย 2. รายงานกรมการข้าวเพื่อจัดทำแผนการช่วยเหลือเกษตรกรต่อไป
8. สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสมุทรปราการ	1. ช่วยเหลือ บรรเทาเหตุเบื้องต้น และอพยพผู้ประสบภัย 2. ประสานงาน สนับสนุนการจัดหา จัดสรรทรัพยากรเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย 3. รวบรวม รายงานและจัดเก็บข้อมูลผู้ประสบภัย

♦ **หลังเกิดภัย**

หน่วยงานที่ปฏิบัติ	การดำเนินการ/ขั้นตอนการปฏิบัติ
1. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ	1. ติดตาม เร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตร 2. รายงานผลการช่วยเหลือเกษตรกรให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบ
2. โครงการชลประทานสมุทรปราการ/โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร	1. สำรวจความเสียหายของระบบชลประทาน เพื่อซ่อมแซมให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ 2. จัดทำแผนงาน/โครงการในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่
3. สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ	1. สรุปรายงานความเสียหายและความต้องการของเกษตรกรผู้ประสบภัยในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด หากไม่เพียงพอขอรับความช่วยเหลือจากส่วนกลาง การช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเป็นเงินให้ดำเนินการโดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562 และหลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติ กรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2564 2. รายงานความช่วยเหลือให้จังหวัดและกรมส่งเสริมการเกษตรทราบ
4. สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ	1. สำรวจความเสียหายสิ้นเชิงที่เกิดขึ้นและช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติตามหลักเกณฑ์ 2. รายงานผลความเสียหายให้กรมประมงและจังหวัดทราบ

หน่วยงานที่ปฏิบัติ	การดำเนินการ/ขั้นตอนการปฏิบัติ
	3. ให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูอาชีพแก่ผู้ประสบภัยตามหลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2564
5. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรปราการ	1. สำรวจความเสียหายสิ้นเชิง และช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ 2. รายงานผลความเสียหายให้จังหวัดทราบ 3. ให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟูอาชีพแก่ผู้ประสบภัยตามหลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2564 4. ออกสำรวจภาวะโรคระบาดสัตว์ในพื้นที่ บริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคสัตว์ให้กับเกษตรกร แนะนำให้เกษตรกรให้ทำวัคซีนสัตว์ที่เลี้ยง การเฝ้าระวังทางซีรั่ม โดยการเจาะเลือดเพื่อตรวจสภาวะโรคระบาด และการตรวจเยี่ยมฟาร์มเกษตรกรเพื่อให้คำแนะนำในการเลี้ยงสัตว์ การดูแลสุขภาพสัตว์และการควบคุมป้องกันโรค
6. สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ	1. ให้คำแนะนำทางวิชาการเรื่องการฟื้นฟูดินหลังเกิดอุทกภัย 2. ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยตามบทบาทและกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน
7. สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ	1. สำรวจความเสียหายของสมาชิกพร้อมรายงานข้อมูลหนี้ของสมาชิกผู้ประสบภัย 2. รายงานกรมส่งเสริมสหกรณ์เพื่อให้ความช่วยเหลือด้านหนี้สิน
8. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปทุมธานี	1. แนะนำด้านวิชาการเกี่ยวกับการบริหารจัดการพืช 2. ประสาน และสนับสนุนพันธุ์พืชแก่เกษตรกรตามที่จังหวัดร้องขอ
9. ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	1. ประสานหน่วยงานในระดับพื้นที่และกรมการข้าว เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยตามแผนของกรมการข้าว 2. ประชาสัมพันธ์แหล่งผลิตพันธุ์ข้าวที่เชื่อถือได้ เช่น ศูนย์วิจัยข้าว ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว ศูนย์ข้าวชุมชนต่าง ๆ 3. ให้คำแนะนำการปลูกข้าว รวมทั้งเฝ้าระวังเตือนภัยโรคและแมลงระบาดหลังเกิดภัย
10. สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสมุทรปราการ	1. ออกประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน 2. ดำเนินการฟื้นฟูบูรณาสภาพพื้นที่ประสบภัย เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและดำเนินการแก้ไขให้กลับคืนสู่สภาพปกติโดยเร็ว 3. รวบรวม รายงานและจัดเก็บข้อมูลผู้ประสบภัยตามที่ระเบียบกระทรวงการคลังฯ กำหนด

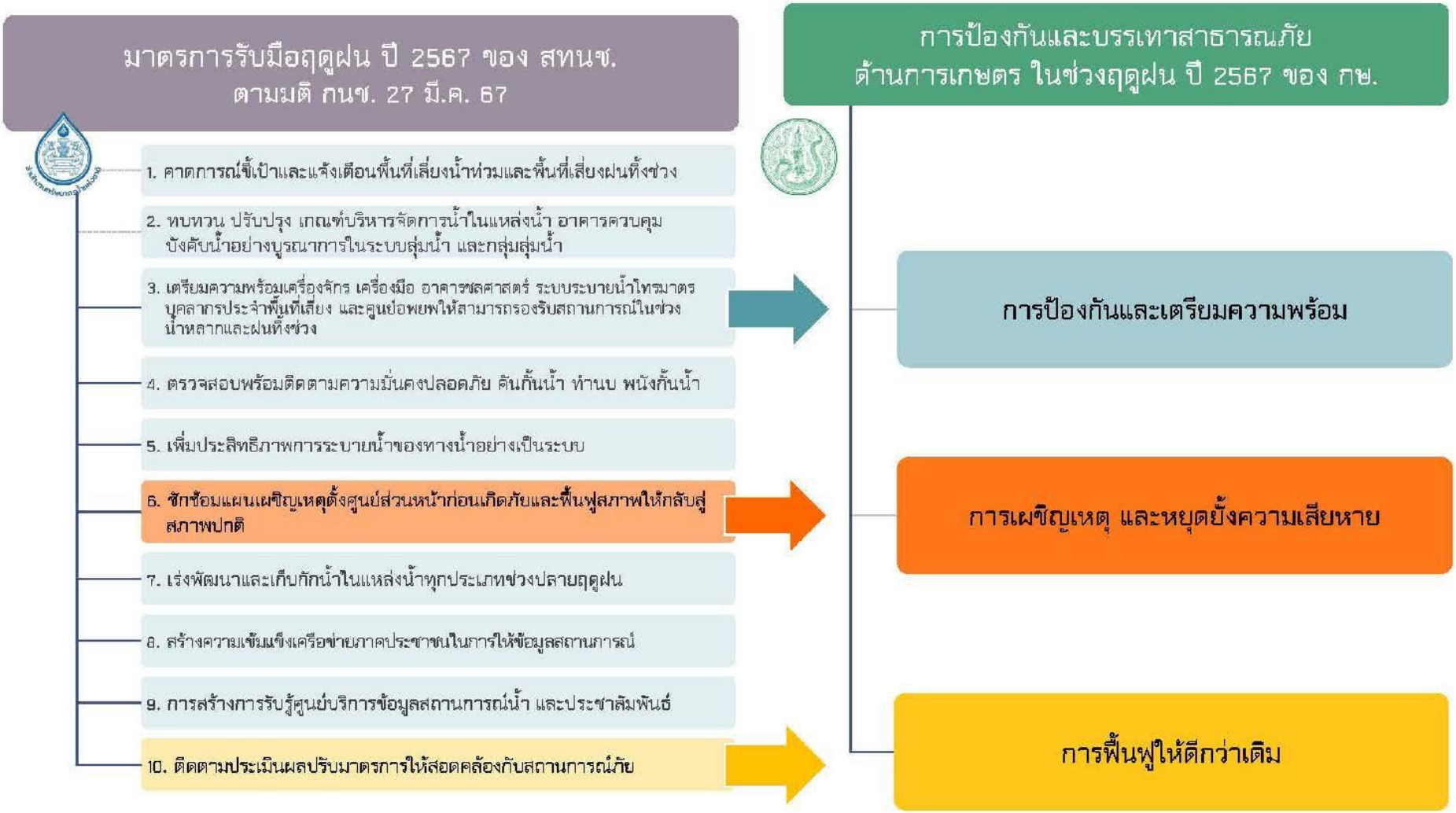
มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2567 ของ สทนช.
ตามมติ กนช. 27 มี.ค. 67
1. คาดการณ์ชี้เป้าและแจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและพื้นที่เสี่ยงฝนทิ้งช่วง
2. ทบทวน ปรับปรุง เกณฑ์บริหารจัดการน้ำในแหล่งน้ำ อาคารควบคุม บังคับน้ำอย่างบูรณาการในระบบลุ่มน้ำ และกลุ่มลุ่มน้ำ
3. เตรียมความพร้อมเครื่องจักร เครื่องมือ อาคารชลศาสตร์ ระบบระบายน้ำโทรมาตร บุคลากรประจำพื้นที่เสี่ยง และศูนย์อพยพให้สามารถรองรับสถานการณ์ในช่วงน้ำหลากและฝนทิ้งช่วง
4. ตรวจสอบพร้อมติดตามความมั่นคงปลอดภัย คันกั้นน้ำ ทำนบ พนังกั้นน้ำ
5. เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำของทางน้ำอย่างเป็นระบบ
6. ซักซ้อมแผนเผชิญเหตุตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัยและฟื้นฟูสภาพให้กลับสู่สภาพปกติ
7. เร่งพัฒนาและเก็บกักน้ำในแหล่งน้ำทุกประเภทช่วงปลายฤดูฝน
8. สร้างความเข้มแข็งเครือข่ายภาคประชาชนในการให้ข้อมูลสถานการณ์
9. การสร้างการรับรู้ศูนย์บริการข้อมูลสถานการณ์น้ำ และประชาสัมพันธ์
10. ติดตามประเมินผลปรับมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย
การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2567 ของ กษ.
การป้องกันและเตรียมความพร้อม
การเผชิญเหตุ และหยุดยั้งความเสียหาย
การฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม

4.7 การเตรียมความพร้อมเครื่องจักรกล เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ในจังหวัดสมุทรปราการ

จากแนวทางดำเนินการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ในช่วงก่อนเกิดภัย เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (Disaster Risk Reduction) ในเรื่องของการเตรียมความพร้อม (Preparedness) เครื่องจักรกล เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่างๆ โดยในช่วงเดือนพฤษภาคม - เดือนตุลาคม 2567 มีความเสี่ยงที่จะเกิดอุทกภัย จังหวัดสมุทรปราการ จึงได้เตรียมความพร้อมเครื่องจักรกล เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ดังนี้

ลำดับ	รายการ	จำนวน	หน่วยงาน
1	เรือกำจัดวัชพืชขนาดเล็ก	2 ลำ	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร
2	รถรถบรรทุกติดเครน	1 คัน	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร
3	รถบรรทุกเทท้าย	1 คัน	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร
4	รถบรรทุก ขนาด 2 ตัน	1 คัน	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร
5	รถตักหน้าขุดหลัง	1 คัน	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร
6	รถฟาร์มแทรกเตอร์	1 คัน	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร
7	รถบรรทุกน้ำ	1 คัน	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต
8	เครื่องสูบน้ำ	60 เครื่อง	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต

หมายเหตุ : เครื่องสูบน้ำจำนวน 60 เครื่อง รถบรรทุกน้ำ 1 คัน โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์ไชยานุชิต เตรียมความพร้อมที่สำนักงานชลประทาน/ส่วนเครื่องจักรกล สำนักชลประทานที่ 11

บทที่ 5
การติดตามและรายงาน

****

ข้อมูล	หน่วยงาน	ระยะเวลา
1. สถานการณ์น้ำ		
1.1 ในเขตชลประทาน	- โครงการชลประทานสมุทรปราการ - โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร - โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์เจ้าไชยานุชิต	ทุกวัน ภายในเวลา 11.00 น.
1.2 นอกเขตชลประทาน	- สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ	ทุกวันศุกร์ ภายในเวลา 11.00 น.
2. สถานการณ์การเพาะปลูกพืชฤดูฝน	- สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ - สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ - โครงการชลประทานสมุทรปราการ - โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร - โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์เจ้าไชยานุชิต	ทุกวันที่ 1 และ 15 ของเดือน
3. การปฏิบัติการฝนหลวง	- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ	ทุกวัน ภายในเวลา 11.00 น.
4. การแจ้งเตือน	- ทุกส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	เมื่อมีการแจ้งเตือน
5. ผลกระทบด้านการเกษตร		
5.1 ด้านพืช	- สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ - สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ	ภายใน 24 ชั่วโมง เมื่อเกิดภัย และปรับปรุงข้อมูลทุกวันศุกร์ ภายในเวลา 15.00 น.
5.2 ด้านประมง	- สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ - สำนักงานประมงอำเภอทุกอำเภอ	ภายใน 24 ชั่วโมง เมื่อเกิดภัย และปรับปรุงข้อมูลทุกวันศุกร์ ภายในเวลา 15.00 น.
5.3 ด้านปศุสัตว์	- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรปราการ - สำนักงานปศุสัตว์อำเภอทุกอำเภอ	ภายใน 24 ชั่วโมง เมื่อเกิดภัย และปรับปรุงข้อมูลทุกวันศุกร์ ภายในเวลา 15.00 น.
6. ข้อพิพาท	- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ	ภายใน 24 ชั่วโมง เมื่อเกิดภัย

บทที่ 6
การติดต่อ ประสาน ช่องทางการสื่อสาร
ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ

****

ลำดับ	หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
1	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ	0 2389 5865 ต่อ 200 - 203
2	สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ	0 2389 2344 ต่อ 11
3	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสมุทรปราการ	08 7045 1528
4	สำนักงานเกษตรอำเภอบางบ่อ	08 5976 6711
5	สำนักงานเกษตรอำเภอพระประแดง	08 9116 3125
6	สำนักงานเกษตรอำเภอพระสมุทรเจดีย์	08 6899 8975
7	สำนักงานเกษตรอำเภอบางเสาธง	08 0454 2625
8	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสมุทรปราการ	0 2384 7530
9	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองสมุทรปราการ	08 2022 3497
10	สำนักงานปศุสัตว์ปศุสัตว์อำเภอบางบ่อ	08 2302 2468
11	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอบางพลี	08 3013 7402
12	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอพระประแดง	08 7169 1133
13	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอพระสมุทรเจดีย์	08 9639 1155
14	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอบางเสาธง	09 7871 4693
15	สำนักงานประมงจังหวัดสมุทรปราการ	0 2173 9181
16	สำนักงานประมงอำเภอเมืองสมุทรปราการ	08 1150 0108
17	สำนักงานประมงอำเภอบางบ่อ	08 1150 0210
18	สำนักงานประมงอำเภอบางพลี	08 1150 0738
19	สำนักงานประมงอำเภอพระสมุทรเจดีย์	08 1150 0752
20	สำนักงานประมงอำเภอบางเสาธง	08 1150 0370
21	โครงการชลประทานสมุทรปราการ	0 2323 9192 , 0 2323 3388

ลำดับ	หน่วยงาน	หมายเลขโทรศัพท์
22	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาชลหารพิจิตร	0 2330 1213
23	โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระองค์เจ้าไชยานุชิต	0 3851 4354
24	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสมุทรปราการ	0 2183 1012 - 13
25	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สมุทรปราการ	0 2183 1016
26	สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ	0 2174 4002 - 3
27	ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี	02 577 1688
28	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 6	0 3835 1398
29	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปทุมธานี	0 2520 5149 - 50
30	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ จังหวัดกาญจนบุรี	0 3491 9707
31	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดสมุทรปราการ	0 2382 6040 - 2
32	สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดสมุทรปราการ	0 2174 4000
33	สำนักทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรปราการ	02 183 1050 - 3
34	สำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัดสมุทรปราการ	0 2389 3820 0 2389 3752